

Verlag over de Solvabiliteit en financiële toestand 2018

**DAS Nederlandse Rechtsbijstand
Verzekeringmaatschappij N.V.**

met DAS kom je verder

Inhoudsopgave

Inleiding en samenvatting.....	4	B.5 Interne auditfunctie.....	24
Inleiding.....	4	B.6 Actuariële functie	24
Samenvatting	4	B.7 Uitbesteding	25
A Activiteiten en prestaties	6	B.8 Overige informatie.....	25
A.1 Activiteiten	6	C Risicoprofiel.....	26
A.1.1 Profiel.....	7	C.1 Verzekeringstechnisch risico	26
A.1.2 Algemene informatie	8	C.2 Marktrisico	26
A.1.3 Structuur.....	8	C.3 Kredietrisico.....	27
A.2 Prestaties op het gebied van verzekering	8	C.4 Liquiditeitsrisico	27
A.3 Prestaties op het gebied van belegging	9	C.5 Operationeel risico	28
A.4 Prestaties op overig gebied	12	C.6 Cyber security risico's.....	28
A.5 Overige informatie.....	12	C.7 Compliance risico's	28
B Bestuursstelsel	14	C.8 Overig materieel risico.....	28
B.1 Algemene informatie over het bestuursstelsel	14	C.9 Overige informatie	28
B.1.1 Corporate governance.....	14	D Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	29
De directie	17	D.1 Activa.....	29
Hanneke Jukema (1964)	17	D.1.1 (Im)materiële vaste activa.....	29
Jean-Pierre van Lieshout (1972)	17	D.1.2 Directe beleggingen in obligaties (matched portefeuille).....	29
Charles Staats (1969).....	17	D.1.3 Beleggingsfondsen (surplus portefeuille)	29
Vacature	17	D.1.4 Vorderingen uit verzekeringen	30
Samenstelling van de directie in 2018	17	D.2 Technische voorzieningen.....	30
De Raad van Commissarissen	18	D.2.1 Algemeen.....	30
Freek Wansink (1954)	18	D.2.2 Toegepaste actuariële methoden en aannames	30
Carin Gorter (1963).....	18	D.2.3 Onzekerheid in de technische voorzieningen ..31	
Rob van Holten (1955).....	18	D.2.4 Verschillen technische voorzieningen jaarrekening en Solvency II-rapportage.....	31
Heiko Stüber (1968).....	18	D.3 Overige schulden	32
Samenstelling van de Raad van Commissarissen in 2018.....	18	D.3.1 Pensioen.....	32
B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten	19	D.3.2 Belastinglatenties.....	32
B.3 Risicomanagement	20	D.4 Alternatieve waarderingmethoden	33
B3.1 Risicocultuur.....	20	D.5 Overige informatie	33
B3.2 Risico-identificatie	21	E Kapitaalbeheer	34
B3.3 Risicobereidheid.....	21	E.1 Eigen vermogen	34
B3.4 Eigen beoordeling van het risico en de solvabiliteit.....	21	E.1.1 Kapitaalmanagement	34
B.4 Interne controlesysteem	21	E.1.2 Structuur, hoogte en kwaliteit van het eigen vermogen onder SII-grondslagen	34
B.4.2 Compliance	22	E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste	35
B.4.3 Risicobeheersingssysteem uit policy risicobeheersing 2018.....	23	en minimumkapitaalvereiste.....	35

E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste	35
E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model.....	35
E.5 Niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste en niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste	35
E.6 Overige informatie.....	35
Colofon.....	36
Bijlage 1	37
Bijlage 1: Quantitative Reporting Templates die onderdeel uitmaken van het Solvency and Financial Condition Report.....	37

S.02.01.01 - Balance sheet.....	38
S.05.01.01 - Premiums, claims and expenses by line of business.....	40
S.17.01.01 - Non-Life Technical Provisions	41
S.19.01.01 - Non-Life insurance claims.....	42
S 23.01.01 - Own funds.....	44
S 25.01.01 - Solvency Capital Requirement.....	45
S 28.01.01 - Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity .	45

Inleiding en samenvatting

Inleiding

Sinds 1 januari 2016 is voor DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. (hierna: DAS Rechtsbijstand) de nieuwe Solvency II-wetgeving van kracht. Deze wetgeving is gebaseerd op het harmoniseren van de Europese verzekeringsmarkt, het beschermen van de polishouders en het verbeteren van de risicobewustheid bij zowel het bestuur als de toezichthouders van verzekeringsmaatschappijen. Solvency II is integraal onderdeel van de risicobeheersing van DAS Rechtsbijstand. DAS Rechtsbijstand hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel.

De solvabiliteitsratio eind 2018 is 150% en ligt binnen de interne bandbreedte van het in 2017 vernieuwde kapitaalbeleid van 140-160%. Het kapitaalmanagement van DAS Rechtsbijstand houdt onder andere rekening met de eisen die door Solvency II worden gesteld. Indien de solvabiliteit op enig moment onder 140% dreigt te komen worden er maatregelen getroffen om de solvabiliteit te herstellen. Er wordt gewerkt met verschillende interventieniveaus. In de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) wordt tenminste jaarlijks de interne normsolvabiliteit getoetst aan de hand van verschillende scenario's.

In 'pillar 3' van Solvency II is onder meer bepaald dat een financiële onderneming, zoals DAS Rechtsbijstand, de onderhavige rapportage dient op te stellen en aan DNB dient toe te sturen. De in deze rapportage opgenomen basiscijfers zijn (tenzij anders aangegeven) ontleend aan het jaarverslag 2018 en de door 'The European Insurance and Occupational Pensions Authority' (EIOPA) voorgeschreven 'Quantitative Reporting Templates' (hierna QRT's). KPMG Accountants N.V. controleert het jaarverslag van DAS Rechtsbijstand en de QRT-staten conform de Regeling staten financiële ondernemingen Wft 2011.

Tenzij anders aangegeven zijn alle bedragen in deze rapportage in miljoenen euro's (€).

Hieronder volgt een samenvatting van hetgeen hierna in de rapportage over de solvabiliteit en de financiële toestand is opgenomen.

Samenvatting

Activiteiten en prestaties

Dit verslag beschrijft de solvabiliteit en financiële toestand van DAS Rechtsbijstand over 2018. DAS Rechtsbijstand is een schadeverzekeraar gespecialiseerd in rechtsbijstandsverzekeringen, die zich voornamelijk richt op particulieren en het midden- en kleinbedrijf in Nederland.

De solvabiliteitsratio op basis van het standaard model van EIOPA bedraagt per 31 december 2018 150%. Dit valt binnen de interne bandbreedte voor de norm solvabiliteit.

In onderstaande tabel wordt de solvabiliteitspositie onder Solvency II weergegeven:

Solvabiliteitspositie Solvency II	31 dec 2018	31 dec 2017	Vershil
Eigen vermogen (EV) Solvabiliteits kapitaalvereiste (SCR)	139,5	137,0	2,5
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	93,2	89,7	3,5
Solvabiliteits ratio (EV/SCR)	29,8	30,1	-0,3
	150%	153%	3%

Het eigen vermogen bestaat volledig uit Tier 1-kapitaal. DAS Rechtsbijstand biedt haar verzekeringen zowel via het provinciale intermediair als direct aan (circa 17%). Ongeveer 31% van de premie-inkomsten heeft betrekking op verzekeringen die door gevolmachtigd agenten van DAS Rechtsbijstand worden aangeboden. Circa 52% van de premie-inkomsten komt van rechtsbijstandverzekeringen die aangeboden worden door andere verzekeraars; deze rechtsbijstandverzekeringen zijn door deze verzekeraars bij DAS Rechtsbijstand herverzekerd en DAS Rechtsbijstand

behandelt de zaakmeldingen van deze rechtsbijstandverzekeringen. In 2018 behandelde DAS Rechtsbijstand circa 95.000 zaken in meer dan veertig verschillende rechtsgebieden.

De combined ratio over 2018 was 96%. DAS Rechtsbijstand heeft een Solvency II-vergunning, nadat deze vanaf 1 januari 2016 van rechtswege is omgezet vanuit een DNB-vergunning als verzekeraar.

Bestuurssysteem

De interne risicobeheersing bij DAS is ingericht volgens het principe van de 'three lines of defence'. De 'first line of defence' is het lijnmanagement. Zij zijn de risico eigenaar en verantwoordelijk voor het risicomanagement en de beheersing van de onder haar ressorterende processen. De 'second line of defence' wordt gevormd door de afdeling Risk Management & Compliance en de (uitbestede) actuariële functie. Deze 'second line of defence' heeft een ondersteunende, adviserende en controlerende rol naar het lijnmanagement. De 'third line of defence' wordt ingevuld door de afdeling internal audit die onder andere de inrichting en werking van de eerste en tweede lijn controleert. Risicomanagement, compliance, internal audit en de actuariële functie zijn de sleutelfuncties als bedoeld in de Solvency II wet- en regelgeving.

Risicomanagement

DAS Rechtsbijstand realiseert zich dat het nemen van risico's inherent is aan ondernemen. Haar risicomanagement strategie is enerzijds op gericht om gebeurtenissen die potentiële bedreigingen vormen voor de strategie en de continuïteit van DAS Rechtsbijstand zowel operationeel als financieel, te identificeren. Anderzijds probeert DAS Rechtsbijstand de risico's die samenhangen met de vastgestelde strategie, doelstellingen en beleidskeuzes op een zodanige manier te managen dat de mogelijke effecten van deze risico's binnen de bandbreedtes blijven die door de directie en de Raad van Commissarissen periodiek worden vastgesteld.

Waardering

In deze rapportage worden onderdelen toegelicht waarbij een waarderingsverschil is tussen Solvency II en de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving zoals toegepast in de jaarrekening 2018 van DAS Rechtsbijstand. De balans is opgesteld op basis van door EIOPA voorgeschreven richtlijnen. DAS Rechtsbijstand maakt voor het waarderen van de technische voorzieningen gebruik van de door EIOPA gepubliceerde risico vrije rentevoet. De presentatie van de balans vindt plaats op basis van de door EIOPA voorgeschreven '*Quantitative Reporting Templates*'.

De technische voorzieningen worden aangehouden voor de dekking van toekomstige, interne- en externe kosten. De technische voorzieningen zijn onderverdeeld in twee hoofdgroepen. De risicomarge is gebaseerd op een vergoeding die zal worden geëist ter compensatie van het aan te houden eigen vermogen als een derde partij de verzekeringsverplichtingen zou overnemen.

Kapitaalmanagement

DAS Rechtsbijstand hanteert Solvency II als uitgangspunt voor haar kapitaalbeleid. DAS Rechtsbijstand zorgt door middel van haar kapitaalmanagement ervoor dat er voldoende eigen vermogen is om haar risico's te dekken. Op deze wijze zorgt DAS Rechtsbijstand ook ervoor dat haar eigen vermogen voldoet aan de eisen van De Nederlandsche Bank. De financiële draagkracht van DAS Rechtsbijstand moet voldoende zijn om enerzijds omzetgroei en investeringen te financieren en anderzijds de verzekeringstechnische-, markt- en overige risico's op te vangen. Goed kapitaalmanagement betekent voor DAS Rechtsbijstand ook dat er niet langdurig teveel eigen vermogen wordt aangehouden. DAS Rechtsbijstand baseert haar berekening van het vereiste kapitaal op het standaardmodel, waarbij er geen gebruik wordt gemaakt van vereenvoudigingen. Het gehele beschikbaar kapitaal van DAS Rechtsbijstand bestaat uit Tier 1 vermogen.

A Activiteiten en prestaties

A.1 Activiteiten

De kerncijfers van DAS Rechtsbijstand zijn als volgt:

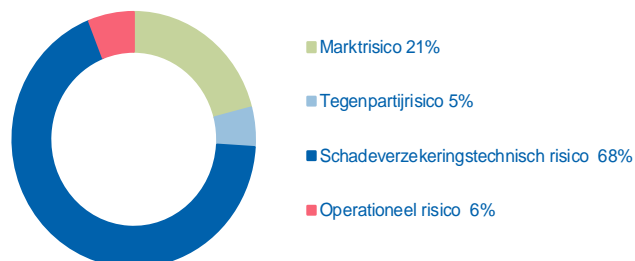
Kerncijfers DAS Rechtsbijstand	2018	2017	Vershil
Premie-inkomsten	211,3	213,0	-1,7
Resultaat na belastingen	10,1	23,7	-13,6
Solvabiliteitsratio	150%	153%	3%
Combined ratio	96%	93%	3%
FTE (gemiddeld)	1.025	963	62

De solvabiliteit per 31 december 2018 is 150% en valt daarmee binnen de interne bandbreedte voor de norm solvabiliteit van DAS Rechtsbijstand.

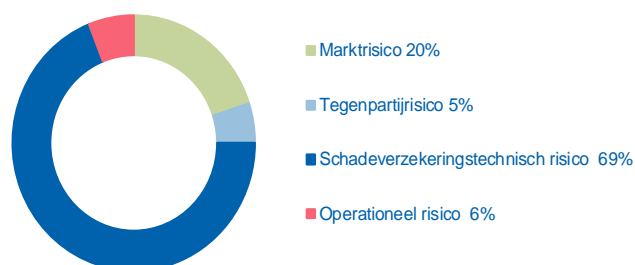
De operationele resultaten van DAS Rechtsbijstand over 2018 waren stabiel, maar staan onder druk. De premie-inkomsten van DAS Rechtsbijstand daalden naar € 211,3 miljoen. De opbrengst van beleggingen was met € 4,7 miljoen substantieel lager dan in 2017 (€ 17 miljoen) door minder incidentele baten door het omzetten van portefeuilles. De EBITDA is hierdoor gedaald naar € 14,9 miljoen (€ 33,8 miljoen in 2017). De combined ratio, waarin beleggingsopbrengsten niet worden meegenomen, steeg licht naar 96%.

De vereiste solvabiliteit (SCR) is per 31 december 2018 € 93,2 miljoen. De SCR is opgebouwd uit de volgende elementen:

31 december 2018

31 december 2017

Met 68% van de totale vereiste solvabiliteit is het schadeverzekeringstechnisch risico het belangrijkste risico binnen DAS Rechtsbijstand. Binnen dit risico zit ook de belangrijkste gevoeligheid. Uit de ORSA 2018 komt naar voren dat deze gevoeligheid met name wordt veroorzaakt door externe behandeling van meldingen, waardoor de toekomstige kosten voor de zaakbehandeling gemiddeld hoger worden. Het marktrisico (21%) wordt met name veroorzaakt door de omstandigheid dat een deel van de beleggingen in aandelen is belegd, waarover derhalve aandelenrisico wordt gelopen. Daarnaast wordt ook rente-, spread- en valutarisico gelopen. Om de belangen van de polishouder optimaal te borgen, worden de technische voorzieningen op best estimate, inclusief een opslag, belegd in obligaties met een AAA of een AA-rating. Om het renterisico te minimaliseren is het beleid om deze beleggingen en technische voorziening zoveel mogelijk af te stemmen op de looptijd. Aangezien het schadeverzekeringstechnisch risico en het marktrisico samen bijna 90% van de vereiste solvabiliteit betreffen, zijn de gevoeligheidsscenario's toegespitst op deze twee risicogroepen.

In de onderstaande tabel wordt het eigen vermogen per 31 december 2018 conform de Solvency II-rapportage versus de Nederlandse verslaggevingsgrondslagen zoals dat is opgenomen in de jaarrekening 2018 weergegeven:

Eigen vermogen per 31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Activa	348,5	347,0	1,5
Passiva	199,8	213,2	-13,4
Vershil activa minus passiva	148,7	133,8	14,9
Bankgarantie	-0,1	-	-0,1
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-9,1	-	-9,1
Eigen vermogen	139,5	133,8	5,7

In het kapitaalbeleid van DAS Rechtsbijstand worden het toegezegde dividend, de rekening courant met groepsmaatschappijen en bankgaranties als niet beschikbaar voor Eigen vermogen aangemerkt. Op 31 december 2018 bedragen de rekening courant met groepsmaatschappijen € 9,1 miljoen en de bankgaranties € 0,1 miljoen. Door het totaal van deze posten (€ 9,2 miljoen) in mindering te brengen op het verschil activa minus passiva Solvency II-rapportage (€ 148,8 miljoen) komt het eigen vermogen uit op € 139,5 miljoen.

Het eigen vermogen kan bestaan uit de volgende drie categorieën:

- Tier 1-kapitaal: gestort aandelenkapitaal, agioreserve en de reconciliatiereserve;
- Tier 2-kapitaal: aanvullend vermogen en basis tier 2-vermogen;
- Tier 3-kapitaal: latente belastingvorderingen.

Het eigen vermogen van DAS Rechtsbijstand bestaat geheel uit Tier 1 kapitaal.

A.1.1 Profiel

Voorwaarts vanuit onze kern

DAS is marktleider op het gebied van rechtsbijstand en volop in transitie van verzekeraar naar brede juridisch dienstverlener. Voor onze juridische dienstverlening geldt dat we onze onderneming transformeren en toekomstbestendig maken. Het zwaartepunt ligt bij datgene waar we van oudsher goed in zijn: het aanbieden van juridische hulp voor iedereen. Verzekerd of niet. Om in te spelen op de maatschappelijke trends en marktontwikkelingen kantelen we het businessmodel van DAS. Met een focus op preventie, slimme inzet van digitale kanalen en data is juridische hulp voor onze klanten altijd binnen handbereik. We willen slagvaardiger zijn en nog beter op klantbehoeften kunnen inspelen.

Juridische dienstverlening transformeren

Mensen en bedrijven houden behoefte aan juridische hulp, maar de toegang tot die hulp verandert snel. Juridische dienstverlening gaat bovendien niet meer alleen over het oplossen van geschillen, maar ook over het voorkomen daarvan. We transformeren DAS daarom tot een brede juridisch dienstverlener, Hierbij hebben we drie speerpunten:

- Klantgerichte innovatie
- Ondernemende organisatie
- Financieel fit

Het belangrijkste uitgangspunt bij alles wat we doen is dat we de klanttevredenheid verhogen en tegelijkertijd de kosten verlagen. Dankzij de inzet van nieuwe technologie kunnen we klanten efficiënter helpen tegen lagere kosten.

Klantgerichte innovatie

Onze dienstverlening moet niet alleen sneller, persoonlijker en digitaal, maar ook flexibeler en 24/7 beschikbaar zijn. We willen dichtbij onze klanten staan, met dienstverlening die passend is voor de nieuwe generaties. Dit raakt de wijze waarop we onze verzekerde klanten bedienen. Het vraagt ook om nieuwe serviceconcepten. De markt voor verzekeringen is immers verzadigd en vergrijsd snel. Onze klantgerichte innovatie is erop gericht om vaker relevant te zijn, ook met preventieve diensten. We toetsen onze ideeën voor gewijzigde of nieuwe producten en diensten bij klanten en partners. De mogelijkheden die nieuwe technologie biedt

gaan we volop gebruiken, zodat we klanten nog sneller en laagdrempeliger helpen. Ons aanbod verschuift daarbij van verzekeren naar dienstverlening. We zullen veel vaker problemen helpen voorkomen, met advies, tips en tools. We bieden meer keuzevrijheid en flexibiliteit. We gaan hierbij ook samenwerkingsverbanden aan. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met uitelkaar.nl die we in december 2018 zijn aangegaan.

Ondernemende organisatie

De transformatie van onze dienstverlening vraagt om een andere manier van werken. Durven experimenteren met nieuwe technologieën en flexibeler inspelen op de wereld om ons heen en andere vormen van samenwerken gaan niet vanzelf. Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal. Zij zetten zich iedere dag vol energie in voor onze klanten. We stimuleren onze medewerkers om eigenaarschap te tonen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun bijdragen. We moedigen feedback aan en laten collega's ervaren dat fouten maken mag en dat we daarvan het meeste leren. Niet alleen de aansturing van medewerkers verandert, maar ook de wijze van beoordelen en evalueren. We gaan de organisatie in 2019 anders inrichten met nieuwe werkzaamheden en andere rollen en verantwoordelijkheden.

Financieel fit

Financieel fit zijn is een waarborg voor de toekomstbestendigheid van DAS. In 2019 richten we ons op efficiëntere processen en een lagere overhead. Daarbij is digitalisering niet een doel op zich, maar een kans om werkzaamheden slimmer en klantvriendelijker in te richten. Ook het rationaliseren en vereenvoudigen van ons productaanbod, het versimpelen van de merkenstructuur, en het stellen van strakke eisen aan rendement voor producten en diensten horen daarbij.

A.1.2 Algemene informatie

DAS Rechtsbijstand is de grootste rechtsbijstandverzekeraar van Nederland. De activiteit van DAS Rechtsbijstand bestaat uit het verzekeren van rechtsbijstand in de ruimste zin. DAS Rechtsbijstand richt zich voornamelijk op particulieren en ondernemers in het midden- en kleinbedrijf, via directe of indirecte verkoop, of

het volmacht of verzekeraarskanaal. DAS Rechtsbijstand valt onder het toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB). De externe accountant van DAS Rechtsbijstand is met ingang van het boekjaar 2016 KPMG Accountants N.V. gevestigd te Amstelveen.

A.1.3 Structuur

Het hoofdkantoor van DAS Rechtsbijstand is statutair gevestigd te (1101 EE) Amsterdam aan De Entree 222. DAS Rechtsbijstand is een naamloze vennootschap waarvan de aandelen voor 100% in bezit zijn van DAS Holding N.V. De aandelen van DAS Holding N.V. zijn voor 50% in bezit van ERGO Versicherung-AG, Duitsland (100% aandeelhouders hiervan is Munich Re). De resterende 50% is in het bezit van ASR Deelnemingen N.V. (18%), Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V. (16%), Reaal Schadeverzekeringen N.V. (Vivat) (15%) en Stichting Beheer Aandelen DAS Holding (1%).

DAS Holding N.V. (hierna: DAS) heeft naast DAS Rechtsbijstand 100% belang in DAS Legal Finance B.V., die actief is in het verlenen van juridische en financiële diensten en incasso- en deurwaardersactiviteiten. De belangen in de deurwaardersactiviteiten zijn per 1 november 2018 verkocht.

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

De verdiende premie van DAS Rechtsbijstand is ten opzichte van 2017 met 0,7% gedaald naar € 211,3 miljoen. De premie-inkomsten over 2018 zijn als volgt verdeeld:

- 52% is afkomstig van circa 30 verzekeraars waarmee DAS Rechtsbijstand een herverzekeringsovereenkomst heeft gesloten op grond waarvan DAS Rechtsbijstand de zaakmeldingen van de rechtsbijstandverzekeringen behandelt;
- 31% komt van verzekeringen die door gevolmachtigd agenten van DAS Rechtsbijstand zijn aangeboden;
- 17% komt van verzekeringen die door DAS Rechtsbijstand direct zijn verkocht.

Alle premies zijn geboekt op verzekeringsovereenkomsten gesloten in Nederland en betreffen uitsluitend rechtsbijstandverzekeringen.

In onderstaand overzicht wordt het resultaat technische rekening schadeverzekering van DAS Rechtsbijstand uiteengezet.

Resultaat technische rekening schadeverzekering	2018	2017
Verdiende premies		
Brutopremies eigen rekening	102,0	100,6
Brutopremies herverzekering	<u>108,4</u>	<u>110,2</u>
Totaal brutopremies	210,4	210,8
Wijziging voorziening niet-verdiende premies eigen rekening	0,5	1,3
Wijziging voorziening niet-verdiende premies herverzekering	<u>0,4</u>	<u>0,9</u>
Totaal wijziging voorziening niet-verdiende premies	<u>0,9</u>	<u>2,2</u>
	211,3	213,0
Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	1,1	1,4
Schaden		
Brutoschaden eigen rekening	-59,1	-57,6
Brutoschaden herverzekering	<u>-58,1</u>	<u>-55,8</u>
Schaden (bruto)	-117,2	-113,4
Wijziging voorziening voor te betalen schaden eigen rekening	4,6	6,7
Wijziging voorziening voor te betalen schaden herverzekering	<u>0,2</u>	<u>-1,0</u>
Totaal wijziging voorziening voor te betalen schaden (bruto)	<u>4,8</u>	<u>5,7</u>
	-112,4	-107,7
Bedrijfskosten	-90,8	-90,6
Resultaat technische rekening schadeverzekering	9,2	16,1

A.3 Prestaties op het gebied van belegging

DAS Rechtsbijstand voert een prudent beleggingsbeleid, dat is gericht op het handhaven van de financiële stabiliteit en continuïteit van de onderneming. DAS Rechtsbijstand wil de risico's voor haar verzekerden en overige belanghebbenden tot het minimum beperken. Dit houdt tevens in dat DAS Rechtsbijstand, ook in uitzonderlijke situaties, aan haar verplichtingen ten opzichte van zowel de verzekerden als derden moet kunnen blijven voldoen. Daarom is de beleggingsdoelstelling van DAS Rechtsbijstand gericht op het optimaliseren van beleggingsrendement binnen een aanvaardbaar risico, waarbij rekening wordt gehouden met de verplichtingenstructuur van DAS Rechtsbijstand.

Met behulp van periodieke 'Asset Liability Management' (ALM) studies, Beleggingsrapportage en de Investment Risk Commissie worden beleggingsrisico's gemonitord.

In het jaarverslag 2018 wordt onderstaande gepresenteerd met betrekking tot de beleggingen:

Beleggingen	31 dec 2018	31 dec 2017	Vershil
Beleggingsfondsen	119,9	117,7	2,2
Directe beleggingen in obligaties	<u>155,2</u>	<u>159,6</u>	<u>-4,4</u>
	275,1	277,3	-2,2

De beleggingsportefeuille van DAS Rechtsbijstand bestaat uit beleggingsfondsen en directe beleggingen in obligaties. De obligaties dienen ter dekking van de technische voorziening en bestaan enkel uit obligaties met een AAA of AA rating (de zogenaamde matched portefeuille).

De beleggingsfondsen bestaan uit een mix van aandelen- en obligatiefondsen en liquiditeiten (de zogenaamde surplus portefeuille). Hierbij geldt dat het percentage aandelenfondsen maximaal 31% hiervan mag bedragen. De Beleggingsrisico commissie, statutaire directie en de Raad van Commissarissen toetsen de uitvoering van het afgesproken beleggingsbeleid.

Hieronder worden de aandelen afzonderlijk toegelicht:

Categorie beleggingsfondsen	2018	2017	Vershil
Balans per 1 januari	117,7	112,4	5,3
Aankopen	69,2	38,0	31,2
	186,9	150,4	36,5
Verkopen	-64,2	-36,2	-28,0
	122,7	114,2	8,5
Herwaardering	-2,8	3,5	-6,3
Balans per 31 december	119,9	117,7	2,2

Onderstaande tabel toont de beleggingen in de beleggingsfondsen per 31 december 2018:

	Balans waarde ultimo 2017	Aankopen /verkopen	Herwaar- dering	Balans waarde ultimo 2018
Beleggingsfondsen				
Nationale Nederlanden Global Sustainable Equity	34,6	1,5	-2,3	33,8
Delta Lloyd Sub-Sovereign Bond Fund	19,6	-19,6	-0,0	-
Delta Lloyd Corporate Bond Fund	42,4	-42,1	-0,3	-
Delta Lloyd Collateralized Bond Fund	21,1	-21,1	-	-
Nationale Nederlanden Euro Sustainable Credit Fund	-	43,6	-0,3	43,2
Nationale Nederlanden Euro Green Bond Fund	-	20,6	0,0	20,6
Nationale Nederlanden Collateralized Bond Fund	-	22,1	0,1	22,2
Totaal	117,7	5,0	-2,8	119,9

Ultimo 2018 is 28% belegd in aandelenfondsen en 72% in aandelen met als onderliggende waarde obligatiefondsen. De (geamortiseerde) kostprijs van de aandelen bedraagt € 117,2 mln (2017: € 107,1 mln). De beleggingsfondsen worden in de balans opgenomen tegen reële waarde. De beleggingen vallen nagenoeg allen in categorie level 1, die hieronder nader wordt toegelicht.

Level 1 Reële waarde gebaseerd op gepubliceerde koersen in een actieve markt

Van alle financiële instrumenten in deze waarderingscategorie zijn gepubliceerde koersen afkomstig van een beurs, broker of prijsinstelling beschikbaar. Bovendien is bij deze financiële instrumenten sprake van een actieve markt. Hierdoor vormen de koersen een goede afspiegeling van actuele en regelmatig voorkomende markttransacties tussen onafhankelijke partijen. De beleggingen betreffen allen deze categorie.

Hieronder worden de directe beleggingen in obligaties afzonderlijk toegelicht.

Categorie Directe beleggingen in obligaties	2018	2017	Vershil
Balans per 1 januari	159,6	159,8	-0,2
Aankopen	32,4	44,4	-12,0
	192,0	204,2	-12,2
Verkopen	-35,0	-42,4	7,4
	157,0	161,8	-4,8
Agio ten laste van het resultaat	-1,8	-2,2	0,4
Balans per 31 december	155,2	159,6	-4,4

De beurswaarde van de obligaties bedraagt ultimo 2018 € 159,5 mln (2017 € 164,5 mln). De modified duration (gemiddelde looptijd) van de obligatieportefeuille is ultimo 2018 3,69 jaar (2017 3,72 jaar).

Onderstaande tabel toont de verdeling van kredietrisico's van de obligatieportefeuille op balanswaarde:

Classificatie	Rating	Rating	Totaal
	AA	AAA	
Gedekt	-	30,6	30,6
Financieel	5,5	8,5	14,0
Overheid	15,1	88,5	103,6
Semi-overheid	-	7,0	7,0
Totaal	20,6	134,6	155,2

A.4 Prestaties op overig gebied

Toegang tot juridische bijstand is een belangrijk kenmerk van een rechtvaardige democratische samenleving. Met onze dienstverlening vervullen we dan ook een belangrijke maatschappelijke rol. De fundamentele behoefte aan betaalbare en kwalitatieve juridische bijstand blijft immers bestaan. Net als de behoefte aan financiële continuïteit en vertrouwd zakendoen.

Bij DAS vinden we het belangrijk om een actieve bijdrage te leveren aan de maatschappij. Niet alleen voor onze klanten, maar ook voor onze medewerkers en andere belanghebbenden. De wijze waarop we onze maatschappelijke rol invulling geven, is direct gerelateerd aan onze kernactiviteiten het bieden van breed toegankelijke juridische bijstand/

Juridische hulp voor iedereen

Als brede juridisch dienstverlener bieden we verschillende vormen van toegankelijke en betaalbare juridische bijstand voor zowel particulieren als ondernemers. Met onze rechtsbijstandsverzekering kan iedereen zich verzekeren van juridische bijstand. Honderd jaar geleden was een rechtsbijstandsverzekering een innovatieve manier om rechtsbijstand betaalbaar te maken. Dit is nog steeds de basis waarop DAS is gebouwd. Voor veel Nederlanders biedt een rechtsbijstandsverzekering laagdrempelige en goed betaalbare toegang tot het recht. Daarom hebben circa 2,5 miljoen huishoudens en 180.000 bedrijven in Nederland een rechtsbijstandsverzekering. Aan mensen die niet verzekerd zijn bieden we ook laagdrempelige en betaalbare toegang tot het recht. Rechtshulp 'on demand' staat voor slimme

juridische oplossingen tegen een vast bedrag. En dankzij onze claimservice kunnen klanten kosteloos schade verhalen bij bijvoorbeeld letselschade. Het zit in ons DNA om juridische dienstverlening toegankelijk te houden. Ook voor klanten die geen rechtsbijstandsverzekering hebben.

DAS werkt mee aan de ontwikkeling van nieuwe vormen van laagdrempelige en snelle geschilbeslechting. Zo deden we mee aan het project Spreekuurrechter van de rechtbank Noord-Nederland. Dit project, dat in 2018 is beëindigd, leverde positieve resultaten op en heeft ertoe geleid dat de rechtbank Rotterdam een pilot is begonnen met een Rotterdamse 'regelrechter'. Verder zijn er, geïnspireerd door dit project, bij diverse rechtbanken initiatieven genomen tot het instellen van buurrechters.

Betrokken medewerkers

Medewerkers van DAS zijn zeer betrokken bij het wel en wee van onze klanten. Zij stellen alles in het werk om klanten elke dag weer toegankelijke rechtshulp te bieden. Gemotiveerde medewerkers zijn belangrijk voor DAS. Wij hechten eraan dat onze medewerkers voldoening halen uit hun werk en stellen hen in staat om een herkenbare bijdrage te leveren aan ons succes. Wij bieden medewerkers ook ruime mogelijkheden om zichzelf te ontplooiën en verder te ontwikkelen. Ook streven we naar diversiteit onder medewerkers want bij DAS geloven we dat dit de sfeer en dynamiek in onze organisatie bevordert.

Verantwoord beleggen

Als belegger van premie-inkomsten toont DAS haar maatschappelijke verantwoordelijkheid onder meer door toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria in het beleggingsbeleid. Alle beleggingen worden gescreend op sociale- en milieuaspecten, zoals omschreven in de Code Duurzaam Beleggen aan het Verbond van Verzekeraars. Landen en ondernemingen die niet aan de principes voldoen, worden uitgesloten.

A.5 Overige informatie

DAS en Nationale-Nederlanden hebben op 18 maart 2019 een intentieovereenkomst getekend op het gebied van rechtsbijstand. Hierin is opgenomen dat DAS per 1 juli 2019 voor een periode van drie jaar de uitvoering gaat doen van

de rechtsbijstandportefeuilles van Nationale-Nederlanden en ING, welke momenteel door SRK worden uitgevoerd. Dit betreft circa 200.000 klanten. De premie-inkomsten nemen als gevolg van deze transactie toe met ruim € 40 miljoen per jaar. De voorgenomen overgang is onder voorbehoud van consultatie van de ondernemingsraden van DAS en SRK. De impact op de Solvency II ratio is afhankelijk van de te nemen mitigerende maatregelen.

B Bestuurssysteem

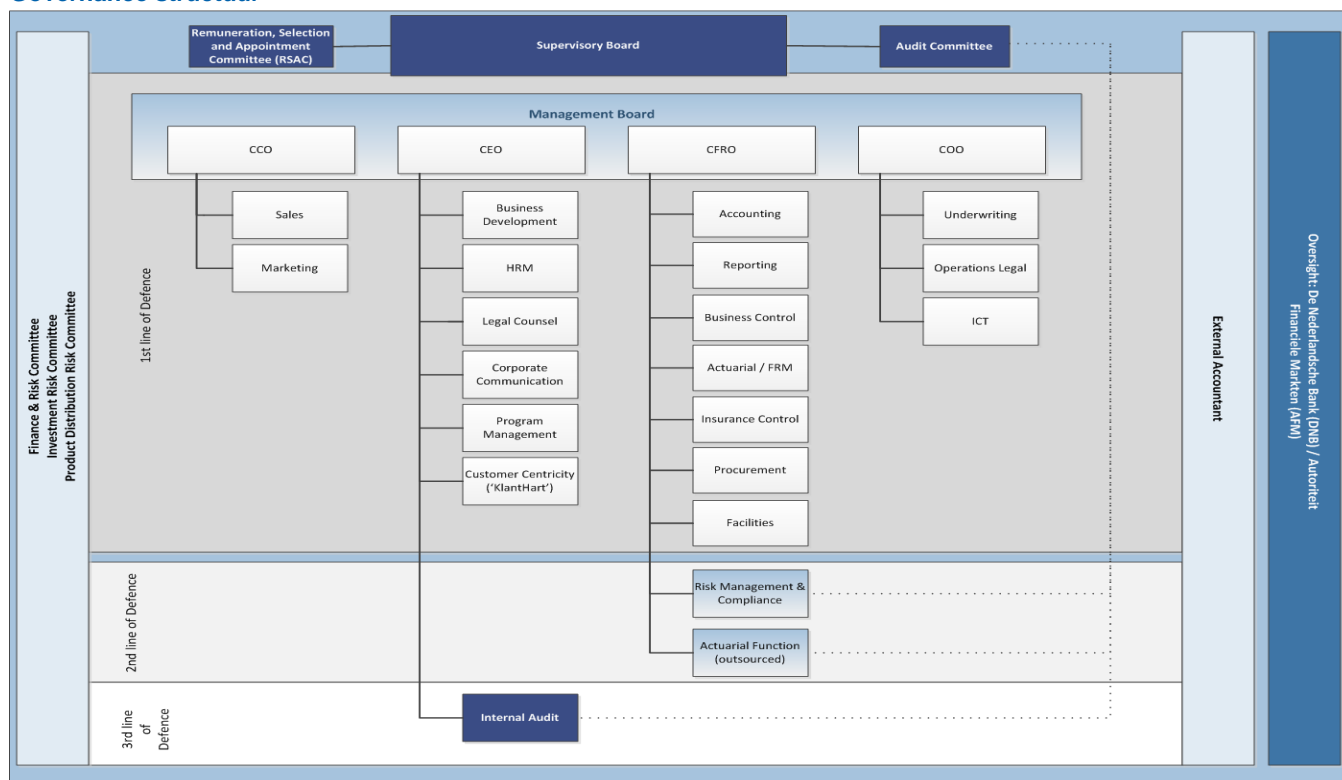
B.1 Algemene informatie over het bestuursysteem

B.1.1 Corporate governance

De corporate governancestructuur van DAS is gebaseerd op het gemitigeerde structuurregime. De belangrijkste kenmerken hiervan zijn:

- De vaststelling van de jaarrekening geschiedt door de algemene vergadering van aandeelhouders.
- De algemene vergadering van aandeelhouders kan de Raad van Commissarissen personen aanbevelen om als commissaris voor te dragen.
- Het bestuur wordt benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders volgend op een bindende voordracht van de Raad van Commissarissen.
- De leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, op voordracht van de Raad van Commissarissen. Als basis dient een profielschets van de leden van de Raad van Commissarissen, die voor het eerst bij vaststelling en vervolgens bij iedere wijziging wordt besproken in de algemene vergadering van aandeelhouders.
- De algemene vergadering van aandeelhouders, de directie en de Centrale ondernemingsraad kunnen personen voor benoeming tot commissaris aanbevelen. De Raad van Commissarissen deelt de betreffende organen van de vennootschap tijdig mee wanneer in zijn midden een plaats moet worden vervuld.
- De Centrale ondernemingsraad heeft een versterkt aanbevelingsrecht met betrekking tot de voordracht van een derde deel van de leden van de Raad van Commissarissen.

Governance structuur

Verantwoordelijkheden en rol in de corporate governance

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van de directie van DAS en algemene zaken in de vennootschap en met haar verbonden ondernemingen. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in de statuten en het reglement van de Raad van Commissarissen.

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van de vennootschap. Dit houdt in dat de directie verantwoordelijk is en besluitvormingsbevoegdheid heeft voor de dagelijkse activiteiten van DAS, in overeenstemming met de uitgangspunten zoals die in de statuten zijn geformuleerd. De directie heeft een reglement waarin de specifieke taken, activiteiten en taakverdeling tussen de individuele leden, en de besluitvorming binnen de directie is vastgelegd. De directie draagt zorg voor een evenwichtige afweging van de belangen van alle bij DAS betrokken partijen, zoals klanten, aandeelhouders, (business)partners en medewerkers. De directie houdt rekening met de continuïteit van DAS, de maatschappelijke omgeving waarin wij actief zijn en de toepasselijke regelgeving en codes.

DAS hecht veel belang aan een actieve en zorgvuldige invulling van corporate governance en compliance. Als financiële en juridisch dienstverlener kent DAS bij uitstek een cultuur waarin het vanzelfsprekend behoort te zijn om elkaar aan te spreken op waarden en normen en de naleving van wettelijke verplichtingen.

De compliance functie, onderdeel van de afdeling Risico Management & Compliance, bevordert en bewaakt een integere en normbewuste bedrijfscultuur.

Risicocommissies

De directie wordt met betrekking tot alle risico gerelateerde zaken ondersteund door drie risicocommissies die de discussie en de besluitvorming voorbereiden. Dit zijn de Product & Distribution Risk Commissie (PDRC) en de Investment Risk Commissie (IRC) en de overkoepelende Finance & Risk Commissie (FRC).

- De PDRC houdt zich met name bezig met beleid en goedkeuring ten aanzien van producten en distributie, rendement van producten en distributiepartners en –

kanalen en afspraken met distributiepartners.

Voorzitter van de PDRC is de algemeen directeur.

- De IRC houdt zich bezig met het strategisch en tactisch beleggingsbeleid en wordt hierbij ondersteund door twee externe deskundigen. Voorzitter van de IRC is de CFRO.
- De FRC heeft als belangrijkste aandachtsgebieden het risicomangement binnen DAS, het internal control framework, beleidsdocumenten en richtlijnen op het gebied van financiën, actuariaat en de Solvency II sleutelfuncties. Daarnaast bereidt de FRC onder meer de discussie in de directie voor met betrekking tot zaken als de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA), Asset Liability Management (ALM) studies, kapitaalbeleid en rapportages aan interne en externe toezichthouders. Voorzitter van de FRC is de CFRO.

Corporate governance codes

Ook in 2018 heeft DAS de relevante regelgeving, waaronder de op de Wet financieel toezicht gebaseerde uitvoeringsregelingen, getoetst op de vraag of de genomen maatregelen in overeenstemming zijn met het wettelijk kader, de beleids- en gedragsrichtlijnen van het Verbond van Verzekeraars en de uit toepasselijke gedragscodes voortvloeiende eisen. Hieruit zijn geen bijzondere bevindingen naar voren gekomen. De beheersing van compliance risico's is in het internal control framework geïntegreerd. Een van de belangrijke doelstellingen van de directie is lange termijn waarde te creëren voor alle direct en indirect bij de onderneming betrokken partijen. De directie onderschrijft daarom het in de genoemde codes geformuleerde principe dat good governance rekening houdt met alle groepen en individuen die direct en indirect het bereiken van de doelstellingen van de onderneming beïnvloeden of erdoor worden beïnvloed, zoals medewerkers, klanten, aandeelhouders en andere kapitaalverschaffers, leveranciers en maatschappelijke groeperingen.

De directie en de Raad van Commissarissen hebben een integrale verantwoordelijkheid voor de afweging van deze belangen, gericht op de continuïteit van de onderneming, het klantbelang en het creëren van aandeelhouderswaarde op de lange termijn. Deze verantwoordelijkheid werd ook in 2018 actief ingevuld.

Samenstelling, expertise en diversiteit

Elk lid van de Raad van Commissarissen en de directie moet alle risico's waarmee de onderneming geconfronteerd kan worden en de daaruit resulterende kapitaalvereisten kunnen begrijpen. Dit geldt vooral voor een adequate kennis van de interne organisatie van DAS, de businessmodellen van de verschillende entiteiten, en de verbindingen en relaties tussen die entiteiten.

Het niveau van de vereiste detailkennis kan per lid verschillen, hoewel elk lid voldoende kennis op elk gebied moet hebben om in staat te zijn andere leden binnen de Raad van Commissarissen of de directie te kunnen controleren.

Bij de toewijzing van de respectievelijke taken binnen de Raad van Commissarissen of directie aan de individuele leden, wordt met zijn/haar kennis en competenties rekening gehouden. Specifieke kennis van een lid met betrekking tot een bepaalde divisie of entiteit zal geen invloed hebben op de algehele verantwoordelijkheid van de andere leden. Een delegatie van taken aan een lid van de Raad van Commissarissen of een directielid zal geen impact hebben op de algemene of definitieve verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen of directie.

De directie

Hanneke Jukema (1964)

Chief Executive Officer

Hanneke Jukema is op 1 juli 2018 benoemd tot Algemeen Directeur van DAS Holding. Zij trad in 2017 in dienst als Directeur Operations. Na haar studie rechten aan de Universiteit Utrecht werkte zij voor verschillende verzekeraars en banken. Hanneke vervulde vervolgens zeventien jaar diverse directiefuncties binnen Delta Lloyd, en was daar, voordat zij bij DAS werd benoemd, Algemeen Directeur van ABN AMRO Verzekeringen.

Jean-Pierre van Lieshout (1972)

Chief Financial & Risk Officer

Jean-Pierre van Lieshout is sinds 1 oktober 2018 Chief Finance & Risk Officer bij DAS. Jean Pierre studeerde econometrie en accountancy aan de Universiteit van Tilburg. Vervolgens werkte hij bij accountantsorganisaties en vervulde diverse financiële- en managementfuncties bij ING Group en Nationale Nederlanden. Vanaf 2013 werkte hij als Chief Risk & Finance Officer bij a.s.r. Schade.

Charles Staats (1969)

Chief Commercial Officer

Sinds 2007 is Charles Staats werkzaam bij DAS en bekleedde hij verschillende directiefuncties. Per 1 juli 2016 is hij benoemd tot statutair Directeur Commercie voor DAS. Charles heeft commerciële economie in Enschede gestudeerd en een opleiding gevolgd aan de London Business School. Hij werkte van 2004 tot 2006 als Commercieel Directeur bij GGN. Daarvoor bekleedde hij management- en directiefuncties bij RDC Datacentrum en MarktSelect BV.

Vacature

Chief Transformation Officer

Samenstelling van de directie in 2018

In 2018 traden Eric Pouw en Linda Moos terug als respectievelijk Algemeen Directeur en Chief Financial & Risk Officer. Eric Pouw was sinds 1997 Algemeen Directeur van DAS en trad per 1 juni 2018 terug. Linda Moos was sinds januari 2016 Chief Financial & Risk Officer bij DAS en bleef aan tot 1 oktober 2018.

De Raad van Commissarissen

Freek Wansink (1954)

Voorzitter van de Raad van Commissarissen, lid van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie en van de Audit & Risk Commissie

Freek Wansink was van 2005 tot en met mei 2015 CEO bij Generali en daarvoor managing director bij Nationale Nederlanden. Daarnaast was hij van 2006 tot en met 2015 vicevoorzitter van het Verbond van Verzekeraars. Verder is Freek Wansink lid van de Raad van Commissarissen van CED en TVM.

Carin Gorter (1963)

Lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Audit & Risk Commissie

Carin Gorter is commissaris bij Basic Fit, TKH Group en verzekeraar TVM. Daarnaast is zij lid van de Monitoring Commissie Accountancy en lid van de Externe Audit Commissie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Zij vervulde verschillende managementfuncties bij Rabobank en ABN AMRO.

Rob van Holten (1955)

Lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie

Rob van Holten was van 2008 tot en met 2014 directeur en medeoprichter van Qbuzz. Daarvoor was hij onder andere vicevoorzitter van de Raad van Bestuur van het vervoerbedrijf Connexion en directeur bij ISS. Rob van Holten is voorzitter van de Raad van Commissarissen van Reisinformatie Groep. Daarnaast is hij voorzitter Raad van Toezicht van Livio.

Heiko Stüber (1968)

Lid van de Raad van Commissarissen en lid van de Audit & Risk Commissie

Heiko Stüber is in augustus 2018 tot Chief Financial Officer van ERGO benoemd. Daarvoor, vanaf 2011, was hij Head of Group Accounting en Controlling van ERGO Group AG.

Vacature

Samenstelling van de Raad van Commissarissen in 2018

Eind 2018 traden Peter Kok en Lars von Lackum terug als lid van de Raad van Commissarissen. Carin Gorter is per 5 februari 2019 toetreden.

Zowel de Raad van Commissarissen als de directie zorgt ervoor dat zij over voldoende diversiteit beschikken op het gebied van kwalificaties, kennis, vaardigheden en relevante ervaring, om ervoor te zorgen dat op een professionele wijze bestuurd en gecontroleerd wordt. Er wordt een competentiematrix bijgehouden om de inhoudelijke diversiteit te bewaken en aan te kunnen tonen. Als het

voornemen bestaat om de samenstelling van de Raad van Commissarissen en de directie te wijzigen, moet de collectieve kennis van de gezamenlijke leden te allen tijde op een passend niveau gehandhaafd blijven. De directie voldoet op dit moment aan het wettelijke streefcijfer voor een man/vrouw-diversiteit van 30%. De samenstelling van de Raad van Commissarissen voldoet op dit moment niet

aan dit streefcijfer. De reden hiervoor is deels dat in 2018 geen nieuwe benoemingen binnen de Raad van Commissarissen hebben plaatsgevonden, behoudens een herbenoeming. In 2019 is met de benoeming van mevrouw C.W. (Carin) Gorter als lid van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Audit & Risk Commissie wel een gewenste stap in de goede richting gezet. De Raad van Commissarissen heeft zich bij de vervulling van deze vacature uitdrukkelijk op het standpunt gesteld dat de kandidaat bij voorkeur een bijdrage levert aan diversiteit, in aanvulling op de andere eisen uit het individuele functieprofiel. Ook bij toekomstige interne vacatures en bij vacatures binnen de directie zal de Raad van Commissarissen zich blijven inspannen om tot een evenwichtige verdeling van zetels over vrouwen en mannen te komen.

Algemeen

DAS voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met haar strategie en risicoprofiel en waarbij rekening wordt gehouden met de langetermijnbelangen van de onderneming. De volgende algemene principes liggen ten grondslag aan het beloningsbeleid van DAS:

- De beloning moet niet aanzetten tot het nemen van ongewenste risico's;
- De hoogte van de beloning moet marktconform zijn en daarmee aantrekkelijk voor medewerkers om bij DAS te komen en te blijven werken;
- De beloning bevordert de integriteit en soliditeit van de onderneming met een focus op zowel de korte- als langetermijnbelangen van de onderneming;
- De beloning voldoet aan verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving;
- De relatie tussen prestatie en beloning is voor medewerkers herkenbaar;
- Er is een relatie tussen economisch succes van de onderneming en de hoogte van de beloning.

B.2 Deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten

Toetsing door De Nederlandsche Bank (DNB)

Het toezicht van DNB richt zich op solide en integere financiële instellingen die hun verplichtingen nakomen. Als

onderdeel van haar wettelijke taak, toetst DNB of de (beoogde) statutaire directieleden en commissarissen geschikt zijn om hun functie te vervullen en of hun betrouwbaarheid buiten twijfel staat. DNB beoordeelt bij de toetsing onder meer of de leden van het collectief elkaar goed aanvullen en als geheel voldoende algemene en specifieke kennis hebben van alle verschillende aspecten die relevant zijn voor de onderneming. In 2018 zijn twee bestuurders getoetst op geschiktheid en betrouwbaarheid, beiden met positief resultaat. Naast bestuurders en commissarissen, toetst DNB ook personen die behoren tot het 'tweede echelon' van DAS. Voor deze groep geldt echter dat DNB de betrouwbaarheidstoets uitvoert, en dat DAS in principe de geschiktheidstoets uitvoert.

In 2018 is het Beleid Geschiktheid en Betrouwbaarheidstoetsing geüpdatet en is, onder meer, opnieuw vastgesteld welke functionarissen onder het zogenaamde tweede echelon vallen, zoals opgenomen in artikel 3:8 en 3:9 Wet op het financieel toezicht. Dit zijn voor DAS in ieder geval de Solvency II sleutelfunctionarissen, maar ook andere personen die het risicoprofiel van DAS kunnen beïnvloeden, zoals leidinggevenden op het gebied van HR en Legal. Sleutelfuncties zijn de compliancefunctie, de risicomanagementfunctie, de actuariële functie en de internal auditfunctie.

Eed of belofte in de financiële sector

De eed of belofte is, naast voor alle beleidsbepalers en interne toezichthouders, ook wettelijk verplicht voor medewerkers die het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden en medewerkers met rechtstreeks klantcontact. De Raad van Commissarissen, directie en genoemde medewerkers hebben allen de eed of belofte afgelegd.

Permanente educatie

Het reglement van de Raad van Commissarissen bepaalt dat de leden na hun eerste benoeming een introductieprogramma volgen, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan de financiële verslaggeving door DAS en de specifieke aspecten die eigen zijn aan DAS en haar ondernemingsactiviteiten. De Raad van Commissarissen stelt zijn eigen programma voor permanente educatie vast, zowel collectief als voor individuele leden.

DAS waarborgt de deskundigheid, integriteit en betrouwbaarheid van de beleidsbepalers en het senior management door een systeem van permanente educatie. Dit geldt ook voor personen die een door de Solvency II wet- en regelgeving aangewezen sleutelfunctie bekleden.

Het individuele Permanente Educatie-programma wordt door betrokkene in overleg met zijn of haar leidinggevende ontwikkeld. De permanente educatie moet afgestemd zijn op de behoefte van de betrokkene enerzijds en wat de markt vraagt anderzijds. De permanente educatie van de directie is afgestemd met de Raad van Commissarissen.

De permanente educatie omvat in ieder geval het verwerven van algemene aan het bedrijf en markt gerelateerde kennis, deskundigheidsbevordering en persoonlijke ontwikkeling van vereiste competenties.

B.3 Risicomanagement

Risicobeheersing

Voor DAS Rechtsbijstand is het van groot belang dat het vertrouwen van haar klanten, distributiepartners en andere stakeholders in DAS Rechtsbijstand niet wordt geschaad. Daarom streeft DAS Rechtsbijstand ernaar om het risico op reputatieschade zodanig te beheersen dat het risico minimaal is. Als financiële dienstverlener is DAS Rechtsbijstand blootgesteld aan allerlei risico's waaronder; verzekeringstechnisch, strategisch, markt gerelateerd en operationeel risico.

DAS Rechtsbijstand realiseert zich dat het nemen van risico's inherent is aan ondernemen. Haar risicomanagement strategie is er enerzijds op gericht om gebeurtenissen die potentiële bedreigingen vormen voor de strategie en de continuïteit van DAS Rechtsbijstand zowel operationeel als financieel, te identificeren. Anderzijds probeert DAS Rechtsbijstand de risico's die samenhangen met de vastgestelde strategie, doelstellingen en beleidskeuzes op een zodanige manier te managen dat de mogelijke effecten van deze risico's binnen de bandbreedtes blijven die door de directie en de Raad van Commissarissen periodiek worden vastgesteld.

Three lines of defence model

De interne risicobeheersing bij DAS is ingericht volgens het principe van de 'three lines of defence'. De 'first line of defence' is het lijnmanagement. Zij zijn de risico eigenaar en verantwoordelijk voor het risicomanagement en de beheersing van de onder haar ressorterende processen. De 'second line of defence' wordt gevormd door de afdeling Risk Management & Compliance en de actuariale functie. Deze 'second line of defence' heeft een ondersteunende, adviserende en controlerende rol naar het lijnmanagement. De 'third line of defence' wordt ingevuld door de afdeling internal audit die onder andere de inrichting en werking van de eerste en tweede lijn controleert. Risicomanagement, compliance, internal audit en de actuariale functie zijn de sleutelfuncties als bedoeld in de Solvency II wet- en regelgeving.

B3.1 Risicocultuur

Risicobewustzijn is een essentieel onderdeel van de dagelijks activiteiten en besluitvorming binnen DAS. De volgende elementen zijn daarbij van belang:

'Tone at the Top'

- Risicomanagement en stimuleren van passend gedrag bij de medewerkers is een intrinsiek onderdeel van de verantwoordelijkheden van het senior management van DAS.

Risicobewustzijn

- Het bij de leidinggevenden en de medewerkers continu benadrukken en onder de aandacht brengen van risico's en het beheersen ervan zijn een belangrijk onderdeel van risicomanagement binnen DAS. Door middel van periodieke awareness-sessies en een continue e-learning cyclus wordt risicobewustzijn ontwikkeld en gestimuleerd. De afdeling Risicomanagement & Compliance speelt hierin een coördinerende rol.

Risicotraining

- De afdeling Risicomanagement & Compliance verzorgt regelmatig trainingen voor nieuwe medewerkers en sleutelfunctionarissen met betrekking tot ontwikkelingen op het terrein van risicomanagement en compliance.

Update en monitoring van beleid

- Een gezonde risicocultuur houdt ook in dat medewerkers en leidinggevendenden zich houden aan de beleidsregels van DAS. Jaarlijks wordt de set beleidsdocumenten gereviewed en indien nodig aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. Eventuele aanpassingen worden gecommuniceerd aan de organisatie.

B3.2 Risico-identificatie

In het traject om de strategie voor de komende jaren vast te stellen, wordt jaarlijks door de directie en het senior management van DAS een analyse uitgevoerd van de belangrijkste risico's die het realiseren van de strategie kunnen bedreigen. In samenwerking met de afdeling Risicomanagement & Compliance vindt periodiek een systematische integriteitsrisicoanalyse plaats. Daarnaast is deze afdeling ook nauw betrokken bij het identificeren en beoordelen van risico's en beheersmaatregelen in de belangrijkste bedrijfsprocessen van DAS en het borgen van de continuïteit van deze processen. Tenslotte wordt bij de introductie van belangrijke nieuwe initiatieven gedurende het jaar, door het verantwoordelijk management vastgesteld welke risico's dit met zich mee brengt en hoe deze risico's beheerst kunnen worden.

B3.3 Risicobereidheid

Een wezenlijk onderdeel van het jaarlijkse proces waarin de strategie van DAS wordt bepaald, is het vaststellen van de risicobereidheid. De risicobereidheid omschrijft de hoeveelheid en het soort risico's die DAS wil lopen. Deze risicobereidheid vormt een belangrijk kader bij de besturing van het bedrijf en bij besluitvorming. DAS heeft de rollen en verantwoordelijkheden in het proces om de risicobereidheid vast te stellen, alsmede de soorten risico's waarmee DAS geconfronteerd wordt, vastgelegd in een specifiek beleidsdocument.

B3.4 Eigen beoordeling van het risico en de solvabiliteit

Minimaal jaarlijks beoordeelt DAS Rechtsbijstand op een systematische wijze met behulp van scenario-analyses welke risico's zij loopt en wat de mogelijke impact van deze risico's is op de financiële positie van DAS Rechtsbijstand. Tevens wordt nagegaan welke mogelijkheden DAS

Rechtsbijstand heeft om met deze risico's om te gaan indien zij zich zouden voordoen, zodanig dat DAS Rechtsbijstand blijft voldoen aan de wettelijk voorgeschreven kapitaaleisen. De jaarlijkse beoordeling staat in de Solvency II wet- en regelgeving bekend als de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). Het resultaat van deze eigen beoordeling wordt jaarlijks gedeeld met de toezichthouder, De Nederlandsche Bank.

DAS Rechtsbijstand hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel. Als onderdeel van de ORSA gaat DAS Rechtsbijstand na of dit model voldoende het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand beschrijft. De tweedelijns actuariële sleutelfunctie beoordeelt vervolgens onafhankelijk de adequaatheid van deze rekenmodellen. Ook geeft zij een oordeel over de door DAS Rechtsbijstand toegepaste scenario's en de uitkomsten ervan. Daarnaast beoordeelt zij of de technische voorzieningen in de ORSA-scenario's zijn berekend volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De derdelijns sleutelfunctie internal audit voert ten slotte een onafhankelijke audit op het gehele ORSA-proces uit.

Situaties die het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand gedurende het jaar in belangrijke mate kunnen beïnvloeden (zogenaamde trigger-events), kunnen aanleiding zijn om ook tussentijds een dergelijke ORSA-exercitie uit te voeren.

Het ORSA-rapport wordt goedgekeurd door zowel de directie als door de Raad van Commissarissen, alvorens het met de DNB wordt gedeeld.

B.4 Interne controlesysteem

B.4.1 Strategisch en operationeel risicomanagement

Het systeem van interne controle omvat het beheer van risico's op verschillende niveaus in de organisatie, zowel strategisch als operationeel. Op strategisch niveau worden de belangrijkste risico's geïdentificeerd en periodiek met een strategische risicoanalyse beoordeeld, welke een onderdeel vormt van de ORSA.

Interne controle op operationeel niveau concentreert zich op het identificeren en beheren van risico's die een bedreiging vormen voor de verwezenlijking van de doelstellingen van

DAS Rechtsbijstand. Het gebruik van key controls helpt om risico's te verminderen of zelfs volledig te elimineren. Dit vergroot de kansen van DAS Rechtsbijstand om haar doelstellingen te behalen en aan te tonen dat zij in control is.

B.4.2 Compliance

Het doel van Compliance (onderdeel van de afdeling risico management & compliance) is de bescherming van de continuïteit van de DAS-organisatie door de integriteit en de reputatie van DAS en haar medewerkers veilig te stellen en blijvend het vertrouwen en de waardering van verzekerden, aandeelhouders, toezichhouders en overige belanghebbenden te winnen en te behouden. De missie van de Compliance functie binnen DAS, als onderdeel van de 'second line of defence', is het bevorderen en bewaken van een integere bedrijfsvoering van DAS en de bescherming van de reputatie van DAS.

Taken van de Compliance functie

De algemene taak van de Compliance functie is om de Directie bij te staan bij het beheren van (potentiële) compliance-, integriteit- en reputatierisico's. In dit kader behoort het tot de taken van de Compliance functie de bewustwording van compliancerisico's te bevorderen en te ondersteunen bij de ontwikkeling van een integere en risicogeorïenteerde bedrijfscultuur. De Compliance functie is aanspreekpunt en meldpunt voor medewerkers in het kader van de toepassing van regelgeving en gedragscodes (bijvoorbeeld klokkenluiders regeling). Meer concreet kunnen de taken van de Compliance functie worden onderscheiden in de onderstaande categorieën.

Adviestaken

De Compliance functie heeft tot taak de Directie te adviseren over de naleving van de relevante wetten, regelgeving en (ethische) normen die van toepassing zijn op DAS. Daarnaast draagt de Compliancefunctie zorg voor het voorbereiden van beleid en adviezen (zowel gevraagd als ongevraagd) op onderwerpen die binnen het Compliance domein vallen en formuleert de Compliance functie adviezen over noodzakelijke acties om te voldoen aan de relevante wet- en regelgeving.

Early warning

Het behoort ook tot de taak van de Compliance functie om de mogelijke effecten van veranderingen in de juridische omgeving te signaleren en te duiden zodat DAS daar tijdig en adequaat actie op kan ondernemen.

Risicocontrole taken

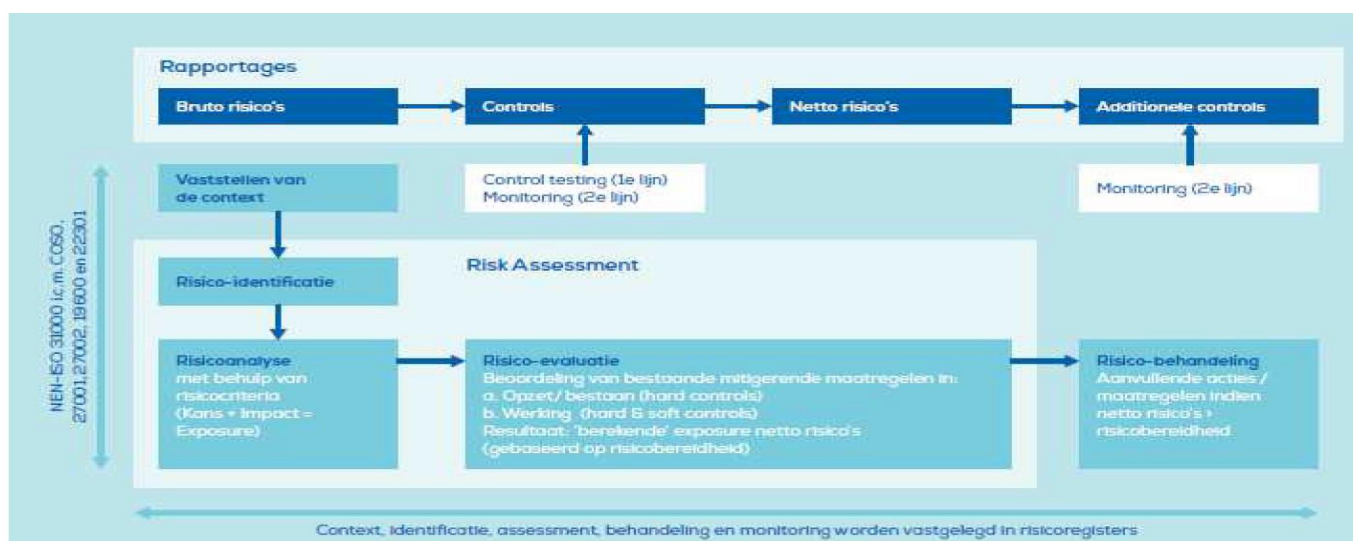
De Compliance functie heeft tot taak de risico's te identificeren en te beoordelen die verband houden met niet-naleving van wet- en regelgeving. De compliance-functie is vertegenwoordigd in commissies die aangewezen zijn om het geïntegreerde risicomanagementsysteem van DAS te waarborgen. Deze systematiek is nader beschreven in het Governance Charter van DAS.

B.4.3 Risicobeheersingssysteem uit policy risicobeheersing 2018

Voor wat betreft de methodiek inzake de opzet, bestaan en werking van het risicobeheersings-systeem vormen de volgende internationaal gehanteerde standaarden voor DAS het uitgangspunt: COSOERM, COBIT en de volgende NEN-ISO standaarden: 22301 (BCM), 31000 (Risk Management),

27001 en 27002 (Informatiebeveiliging) en 19600 (Compliance), inclusief wettelijke methodieken zoals SIRA. Waar zinvol worden deze uitgangspunten in het kader van een integraal risicomanagement geïntegreerd en gecombineerd.

Het risicobeheersingssysteem van DAS Rechtsbijstand is als volgt schematisch weer te geven:

DAS hanteert de volgende algemene principes voor haar risicobeheersingssysteem:

- het risicobeheersingssysteem heeft een integrale aanpak waarin aandacht is voor financiële en niet-financiële risico's;
- er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande risicobeheersingstechnieken en instrumenten;
- risicobeheersing is een continu proces, uitgevoerd door de directie, het management en alle medewerkers;
- het risicobeheersingssysteem beïnvloedt strategiebepaling en raakt alle medewerkers op alle organisatieniveaus;
- het risicobeheersingssysteem past bij de volwassenheid en cultuur van DAS.

key controls en de netto risico blootstelling aan de directie en de Raad van Commissarissen van DAS Rechtsbijstand. Waar nodig geeft zij in deze rapportages specifieke adviezen om actie te ondernemen als het risicoprofiel (op onderdelen) buiten de vooraf bepaalde grenzen van de risicobereidheid (risicotoleranties) dreigt uit te komen.

Incidenten

In geval van incidenten, of in situaties (waarbij voorzien wordt) dat key risks zich buiten de risicotoleranties begeven,

Rapportage

Risico management & compliance rapporteert per kwartaal haar bevindingen over het geheel van de kwaliteit van de

B.5 Interne auditfunctie

Internal auditing is een onafhankelijke, objectieve controle- en adviesactiviteit om waarde toe te voegen en de activiteiten van een organisatie te verbeteren. Het helpt een organisatie haar doelstellingen te verwezenlijken door een systematische, gedisciplineerde aanpak te brengen om de effectiviteit van risicobeheer, controle en governance processen te evalueren en te verbeteren.

Het management en de bestuurders zijn primair verantwoordelijk voor toereikende risicomanagement-, beheersings- en besturingsprocessen. Internal audit verschaft de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie onafhankelijk en objectief advies, analyses, aanbevelingen en zekerheid. Aan de hand daarvan kunnen de werkzaamheden van DAS verbeterd worden. Op die manier voegt de Interne auditfunctie waarde toe aan DAS en maakt het een wezenlijk onderdeel uit van de corporate governance-structuur van de organisatie. De interne auditfunctie wordt erkend als de 'third line of defense'.

De taak van de interne auditfunctie is het evalueren van de beheersing van de bedrijfsvoering door het uitvoeren van audits, het rapporteren en adviseren hierover aan de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie.

Onder andere de positionering en de verantwoordelijkheden van de interne auditfunctie zijn vastgelegd in een door de Audit & Risk Commissie goedgekeurde audit charter. De interne auditfunctie van DAS Rechtsbijstand voert diverse soorten audits uit om zich een oordeel te vormen over de mate waarin risicomanagement-, beheersings- en besturingsprocessen toereikend zijn om de doelstellingen van de organisatie te realiseren.

De uitkomsten van deze audits worden gerapporteerd aan de directie, het senior management en de Audit & Risk Commissie. Bij geconstateerde leemten worden aanbevelingen ter verbetering gegeven. Audits vanuit de interne auditfunctie zijn onder andere gericht op:

- Governance inrichting;
- Risicomanagement, compliance en actuaariaat;
- Operationele processen;
- Informatie beveiliging;

- Financiële processen.

B.6 Actuariële functie

Op grond van artikel 48 van de Solvency II-richtlijn moet DAS Rechtsbijstand voor haar verzekeringsbedrijf voorzien in een doeltreffende actuariële functie.

De taken van de actuariële functie omvatten onder meer:

- De coördinatie van de berekening van de technische voorzieningen;
- De juistheid van gebruikte methoden, onderliggende modellen en gehanteerde aannames bij de berekening van de technische voorzieningen;
- De beoordeling van de toereikendheid en de kwaliteit van de gebruikte gegevens;
- Het toetsen van schattingen aan de ervaring;
- Het adviseren over de gedragslijnen (met name acceptatie en prijsstelling) met betrekking tot het aangaan van verzekeringstechnische verplichtingen;
- Het bijdragen aan de doeltreffendheid van het risicomanagementsysteem van DAS Rechtsbijstand, vooral wat betreft de risicomodellering die ten grondslag ligt aan de berekening van de kapitaalvereisten voor DAS Rechtsbijstand.

DAS Rechtsbijstand heeft haar interne beheersing ingericht volgens het principe van de 'three lines of defence'. In dat kader heeft DAS Rechtsbijstand er, om redenen van schaalgrootte, voor gekozen de 2de lijns actuariële sleutelfunctie uit te besteden aan een functionaris van Triple A – Risk Finance, een in dit domein gespecialiseerde Nederlandse partij. De Audit & Risk Commissie is betrokken bij de benoeming van deze sleutelfunctionaris. De positionering, de structuur en de verantwoordelijkheden van de actuariële sleutelfunctie zijn vastgelegd in een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd charter.

Zowel de 1ste lijns als de 2de lijns actuariële functie maken deel uit van de Finance & Risk Commissie die de directie ondersteunt bij haar besluitvorming. Daarnaast rapporteert de actuariële functie aan zowel de directie als aan de Audit & Risk Commissie van de Raad van Commissarissen van DAS Rechtsbijstand.

B.7 Uitbesteding

Op grond van artikel 49 van de Solvency II-richtlijn zorgt DAS Rechtsbijstand er voor dat bij uitbesteding van functies of verzekeringswerkzaamheden DAS Rechtsbijstand volledig verantwoordelijk blijft voor nakoming van al haar verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn.

DAS Rechtsbijstand heeft hiertoe voor haar verzekeringsbedrijf beleid opgesteld voor zowel interne, als elders binnen DAS Rechtsbijstand uit te voeren werkzaamheden. Ook is beleid opgesteld voor externe uitbesteding van werkzaamheden. In dit beleid is vermeld in welke gevallen er mag worden uitbesteed en onder welke voorwaarden.

B.8 Overige informatie

Er is geen andere belangrijke overige informatie met betrekking tot het bestuursstelsel.

C Risicoprofiel

Als financiële dienstverlener is DAS blootgesteld aan allerlei risico's zoals strategische risico's, verzekeringstechnische risico's, financiële risico's, alsook operationele en compliance risico's.

Minimaal jaarlijks beoordeelt DAS Rechtsbijstand op een systematische wijze met behulp van scenario-analyses welke risico's zij loopt en wat de mogelijke impact van deze risico's is op de financiële positie van DAS Rechtsbijstand. Tevens wordt nagegaan welke mogelijkheden DAS Rechtsbijstand heeft om met deze risico's om te gaan indien zij zich zouden voordoen, zodanig dat DAS Rechtsbijstand blijft voldoen aan de wettelijk voorgeschreven kapitaaleisen. De jaarlijkse beoordeling staat in de Solvency II wet- en regelgeving bekend als de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). Het resultaat van deze eigen beoordeling wordt jaarlijks gedeeld met de toezichthouder, De Nederlandsche Bank.

DAS Rechtsbijstand hanteert voor de bepaling van de kapitaaleisen het door de toezichthouders geformuleerde standaardmodel. Als onderdeel van de ORSA gaat DAS Rechtsbijstand na of dit model voldoende het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand beschrijft. De tweedelijns actuariële sleutelfunctie beoordeelt vervolgens onafhankelijk de adequaatheid van deze rekenmodellen. Ook geeft zij een oordeel over de door DAS Rechtsbijstand toegepaste scenario's en de uitkomsten ervan. Daarnaast beoordeelt zij of de technische voorzieningen in de ORSA-scenario's zijn berekend volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving. De derdelijns sleutelfunctie internal audit voert ten slotte een onafhankelijke audit op het gehele ORSA-proces uit.

Situaties die het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand gedurende het jaar in belangrijke mate kunnen beïnvloeden (zogenaamde trigger-events), kunnen aanleiding zijn om ook tussentijds een dergelijke ORSA-exercitie uit te voeren.

Het ORSA-rapport wordt goedgekeurd door zowel de directie als door de Raad van Commissarissen, alvorens het met de DNB wordt gedeeld.

C.1 Verzekeringstechnisch risico

De verzekeringstechnische risico's waar DAS Rechtsbijstand aan blootstaat, hebben betrekking op de juridisering van de samenleving en de veranderingen van wet- en regelgeving in Nederland. De mate waarin de juridisering van de samenleving zich ontwikkelt dan wel de invoering van nieuwe wet- en regelgeving kunnen direct gevolgen hebben voor DAS Rechtsbijstand.

Als gespecialiseerde rechtsbijstandsverzekeraar is er bij DAS Rechtsbijstand sprake van een concentratie van verzekeringstechnische risico's. Juist als specialist heeft DAS Rechtsbijstand haar organisatie en processen zodanig ingericht dat de risico's continu bewaakt en gevolgd worden en er, indien nodig, tijdig en adequaat wordt ingegrepen. Hierbij spelen onder andere productbeleid, acceptatiebeleid, naselectiebeleid en schadelastbeheersingsactiviteiten een belangrijke rol.

Het verzekeringstechnisch risico wordt beheerst door een weloverwogen product- en premiebeleid, een gedegen acceptatiebeleid en activiteiten om de schadelast te beheersen. De afdelingen Verzekeringzaken en Actuarieel bewaken de verzekeringstechnische risico's en monitoren de ontwikkeling van de omgevingsfactoren.

Een tweetal risicocommissies ondersteunt de directie onder andere op het gebied van verzekeringstechnisch risico door de discussie en besluitvorming voor te bereiden. Dit betreft enerzijds de Product & Distribution Risk Commissie en anderzijds de Finance & Risk Commissie.

C.2 Marktrisico

De activa van DAS worden belegd in aandelenfondsen, obligatiefondsen en obligaties. DAS loopt als gevolg daarvan marktrisico's, zoals aandelen-, rente-, spread- en valutarisico's. Het door de Raad van Commissarissen goedgekeurde beleggingsbeleid is mede gebaseerd op

interne (ALM-) studies waarin de ontwikkeling van de activa en passiva van DAS wordt doorgerekend onder een veelheid aan economische scenario's.

DAS heeft over het algemeen kortlopende verzekeringstechnische verplichtingen. De beleggingen die qua looptijd en hoogte gematched zijn aan de technische voorzieningen bestaan uit vastrentende waarden met een looptijd die zoveel als mogelijk is overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. De minimale creditrating van deze waarden is AA, zoals voorgeschreven in het beleggingsbeleid van DAS. Het surplus van de beleggingen boven de technische voorzieningen wordt over het algemeen belegd in een vaste selectie van beleggingsfondsen zonder directe eisen ten aanzien van de creditrating. Het risico op deze surplus portefeuille wordt echter gelimiteerd door een afzonderlijk maximum te stellen aan het kapitaalbeslag ervan in termen van vereiste solvabiliteit.

Afgezien van de vereiste creditrating en de looptijdmatching wordt het marktrisico verder gemitigeerd door diversificatie, zowel binnen de gekozen beleggingscategorieën als over beleggingscategorieën heen.

Tevens loopt DAS valutarisico als gevolg van beleggingen in aandelen buitenlandse valuta. Dit valutarisico wordt gemitigeerd door het gebruik van valutaderivaten. Daarnaast wordt het valutarisico geminimaliseerd door de vastrentende portefeuille in euro's te beleggen. Verder heeft DAS geen overige transacties in buitenlandse valuta waarover valutarisico wordt gelopen.

De Investment Risk Commissie houdt zich periodiek bezig met het strategisch en tactisch beleggingsbeleid en wordt hierin ondersteund door twee externe deskundigen. De Investment Risk Commissie bereidt de discussie in en de besluitvorming door de directie voor.

Binnen de door DAS vastgestelde risicobereidheid is een bandbreedte gedefinieerd voor het marktrisico. Het aan te houden vereiste kapitaal voor marktrisico dient te liggen tussen 27% en 30% van de totale

(basis)solvabiliteitsvereiste. Dit is vastgesteld in het beleggingsbeleid van DAS.

C.3 Kredietrisico

Het kredietrisico (tegenpartijrisico) is het risico dat financiële activa in waarde dalen doordat tegenpartijen geheel of gedeeltelijk niet aan hun verplichtingen voldoen, of dat de marktwaarde van activa verandert door gewijzigde kredietwaardigheid van deze tegenpartijen. DAS loopt onder andere kredietrisico over beleggingen, premievorderingen en liquide middelen.

Het tegenpartijrisico met betrekking tot de beleggingen is relatief beperkt omdat het grootste deel van de beleggingen minimaal een AA-rating heeft. Het kredietrisico dat voortvloeit uit hoofde van premievorderingen is beperkt, gezien de geringe individuele bedragen en de grootte van individuele afnemers waarmee het kredietrisico wordt verspreid. Bij de aanstelling van distributiepartners wordt een externe kredietbeoordeling uitgevoerd waarmee het kredietrisico tevens wordt beperkt. Enkele distributiepartners zijn tevens aandeelhouders van DAS.

C.4 Liquiditeitsrisico

Door het voeren van actief cashmanagement streeft DAS Rechtsbijstand er altijd naar om voldoende liquiditeiten beschikbaar te hebben om tijdig aan haar verplichtingen te voldoen. De treasury controller (afdeling Business Control) bewaakt en monitort de liquiditeitspositie.

De afgelopen jaren zijn DAS Holding en DAS Legal Finance afhankelijk gebleken van aanvullende financiering vanuit DAS Rechtsbijstand. In lijn met de strategische keuze om DAS Legal Finance verder op afstand te zetten worden in 2019 maatregelen getroffen om de toekomstige financieringsbehoefte van deze entiteit naar nul te reduceren. Dit kan onder andere bereikt worden door de overhead kosten bij DAS Rechtsbijstand en daarmee de doorbelastingen aan DAS Legal Finance zoveel mogelijk te verlagen.

Aangezien DAS Holding geen eigen inkomsten heeft zal deze entiteit voor haar liquiditeitsbehoefte ook in de toekomst afhankelijk blijven van haar dochters. DAS Rechtsbijstand bezit (ook in de toekomst) voldoende cashbuffers om aan deze behoefte te voldoen.

C.5 Operationeel risico

Net als andere bedrijven is DAS blootgesteld aan het risico van verlies ten gevolge van ontoereikende of falende interne processen, medewerkers of systemen, of van externe gebeurtenissen. Operationele risicocategorieën zijn bijvoorbeeld interne of externe fraude, uitvoering en procesbeheersing, klanten, producten, personeel, gedragsregels en beveiliging.

De directie en het management besteden veel aandacht aan het beheer van operationele risico's, omdat deze een ernstig nadelig effect kunnen hebben op de bedrijfsprestaties en het realiseren van de bedrijfsdoelstellingen. Het operationeel risicomanagementproces ondersteunt het management bij het maken van een afweging tussen operationele risico's, commerciële belangen en efficiëntie.

C.6 Cyber security risico's

DAS Rechtsbijstand voert in het kader van IT Riskmanagement regelmatig assessments uit op informatiesystemen. Het doel van deze assessments is om enerzijds een beeld te schetsen van de dreigingen voor DAS Rechtsbijstand en hoe deze zich kunnen manifesteren. Anderzijds om focus te kunnen aanbrengen bij het inzetten van middelen met betrekking tot information security.

C.7 Compliance risico's

DAS heeft te maken met veel, vaak uiterst gevoelige, informatie over personen en zaken. Daarom loopt een bedrijf als DAS specifieke risico's ten aanzien van gegevensverwerking en privacy-issues. Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingegaan. De aanvullende maatregelen die nodig zijn voor de veranderingen in wetgeving ten opzichte van de Wet

Bescherming Persoonsgegevens zijn tijdens een AVG-project ingericht.

Het risicoprofiel op de thema's externe fraude en sanctiewetgeving is laag, gegeven de aard van de dienstverlening van DAS.

C.8 Overig materieel risico

De producten van DAS Rechtsbijstand worden aangeboden via ons eigen bedrijf, gevolmachtigde agenten en via samenwerking met andere verzekeraars. Binnen de samenwerking met verzekeraars heeft DAS Rechtsbijstand overeenkomsten met drie verzekeraars die ook aandeelhouder zijn van DAS Rechtsbijstand. Ontwikkelingen in de aandeelhoudersbelangen kunnen invloed hebben op de samenwerking tussen deze verzekeraars en DAS Rechtsbijstand.

C.9 Overige informatie

Er is geen andere belangrijke informatie met betrekking tot het risicoprofiel van DAS Rechtsbijstand.

D Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De balans is opgesteld op basis van door EIOPA voorgeschreven richtlijnen. DAS Rechtsbijstand maakt voor het waarden van de technische voorzieningen gebruik van de door EIOPA gepubliceerde risicovrije rentevoet.

De presentatie van de balans vindt plaats op basis van de door EIOPA voorgeschreven 'Quantitative Reporting Templates (QRT's). Door DAS Rechtsbijstand is niet afgeweken van de voorgeschreven indeling van de QRT's.

De balans per 31 december 2018 wordt hieronder weergegeven op basis van de Solvency II-rapportage en de jaarrekening 2018.

De jaarrekening 2018 is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Activa	348,5	347,0	1,5
Passiva	209,0	213,2	-4,2
Technische voorzieningen	156,6	182,1	-25,5
Overige schulden	52,4	31,1	21,3

D.1 Activa

De activa van DAS Rechtsbijstand worden in onderstaand overzicht weergegeven:

31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Immateriële vaste activa	-	0,5	-0,5
Materiële vaste activa	6,5	6,5	-
Beleggingen	279,6	275,1	4,5
Directe beleggingen in obligaties	159,5	155,2	4,3
Beleggingsfondsen	119,9	119,9	-
Derivaten	0,2	-	0,2
Vorderingen uit verzekeringen	28,8	28,8	-
Vorderingen uit niet-verzekeringen	17,3	21,6	-4,3
Liquide middelen	14,5	14,5	-
Overig	1,8	-	1,8
Activa	348,5	347,0	1,5

D.1.1 (Im)materiële vaste activa

De immateriële vaste activa worden binnen Solvency II niet gewaardeerd, voor zover deze geen economische waarde hebben.

D.1.2 Directe beleggingen in obligaties (matched portefeuille)

De directe beleggingen in obligaties worden gewaardeerd op marktwaarde die maandelijks wordt opgegeven door één van de vermogensbeheerders van DAS Rechtsbijstand.

D.1.3 Beleggingsfondsen (surplus portefeuille)

Deze post betreft 4 beleggingsfondsen van Nationale Nederlanden.

Het zijn 3 obligatiefondsen en 1 aandelenfonds. Het betreffen de volgende fondsen:

- Nationale-Nederlanden Euro Sustainable Credit Fund (obligatiefonds);

- Nationale-Nederlanden Euro Green Bond Fund (obligatiefonds);
- Nationale-Nederlanden Collateralized Bond Fund (obligatiefonds);
- Nationale Nederlanden Global Sustainable Equity (aandelenfonds).

Deze post wordt op marktwaarde gewaardeerd.

Er is geen waarderingsverschil tussen Solvency II en de jaarrekening van DAS Rechtsbijstand

D.1.4 Vorderingen uit verzekeringen

Met betrekking tot de vorderingen uit verzekeringen worden alleen die vorderingen opgenomen die past due zijn.

D.2 Technische voorzieningen

D.2.1 Algemeen

De technische voorzieningen worden aangehouden voor de dekking van toekomstige, interne- en externe kosten. De technische voorzieningen zijn onderverdeeld in twee hoofdgroepen:

De voorziening voor niet-verdiende premies bestaat uit ('*best estimate*' per 31-12-2018: € 21,9 miljoen):

- Toekomstige kosten die voortkomen uit premies die per ultimo 2018 zijn ontvangen en die betrekking hebben op een in de toekomst te verzekeren periode;
- Toekomstige winsten uit nog te ontvangen premie, binnen de contractgrenzen.

De voorziening voor te betalen schaden bestaat uit de volgende onderdelen:

- De reguliere toekomstige externe kosten voor de behandeling van dossiers. De externe kosten worden geregistreerd op dossierniveau. Externe kosten zijn kosten die worden gemaakt voor afgenomen juridische diensten bij derden (externe advocaten en adviseurs) niet vallend onder de categorie vrije keuze rechtshulp (VKR) ('*best estimate*' per 31-12-2018: € 87,6 miljoen).
- De VKR schadevoorziening die wordt aangehouden voor dekking van toekomstige externe kosten ter behandeling van dossiers die het gevolg zijn van de

regelgeving van de vrije keuze rechtshulp (van kracht vanaf november 2013) ('*best estimate*' per 31-12-2018: € 12,8 miljoen).

- De interne schadevoorziening die wordt aangehouden voor dekking van toekomstige interne kosten ter behandeling van dossiers. Onder interne kosten wordt verstaan de loonkosten, huisvestingskosten en kosten van ondersteunend personeel, die worden gemaakt voor de afwikkeling van dossiers ('*best estimate*' per 31-12-2018: € 18,3 miljoen).

D.2.2. Toegepaste actuariële methoden en aannames

De technische voorzieningen bestaan uit twee componenten:

1. De '*best estimate*' voorziening
2. De risicomarge

Ad. 1 De '*best estimate*'

De '*best estimate*' wordt bepaald door discontering van de toekomstige kasstromen tegen de risicovrije rentecurve zoals deze maandelijks door EIOPA wordt gepubliceerd en bepaald in artikel 43 en verder van de Gedelegeerde verordening Solvency II (2015/35). Vanwege de duur van de toekomstige verplichtingen zijn onzekerheden omtrent de 'Ultimate Forward Rate' (hierna: UFR) niet relevant. Het is vanwege de beperkte looptijd en karakteristieken van de verplichtingen niet zinvol of mogelijk om gebruik te maken van overgangsmaatregelen, zoals de 'volatility adjustment', dan wel andere overgangsmaatregelen.

Ad. 2 De risicomarge

Methode:
Voor de berekening van de risicomarge wordt uitgegaan van de simplificatie conform methode 2, zoals beschreven in de richtlijn '*valuation of technical provisions*' (EIOPA-BoS-14/166). Op basis van artikel 37 subsectie 3 van de '*Delegated Acts*', alloceert DAS Rechtsbijstand de risicomarge aan de gehele verzekeringsportefeuille conform Artikel 80 van de Directive 2009/138/EC.

Aannames:

Een '*Cost of Capital*'-percentage van 6% is gehanteerd. Voor de uitloop van de '*Solvency Capital Requirement*' (SCR) in de simplificatie conform methode 2 wordt gebruik gemaakt van het uitloop patroon van de technische

schadevoorzieningen, dat passend is omdat ongeveer 90% van de totale SCR bestaat uit non life risk. De risicomarge per 31-12-2018 is gelijk aan € 16,1 miljoen.

D.2.3 Onzekerheid in de technische voorzieningen

Voor het bepalen van de technische voorzieningen zijn twee bronnen van onzekerheid te benoemen. Deze bronnen zijn het procesrisico en het modelrisico. Het procesrisico wordt beheerst door interne controle maatregelen op het gebied van data kwaliteit, dat de juistheid, volledigheid en toepasbaarheid en tijdigheid van de gebruikte data borgt. De gebruikte brondata en de daaruit afgeleide data worden gecontroleerd op basis van steekproeven en worden gecorrigeerd daar waar dit nodig is. Daarnaast wordt de data gecontroleerd door de externe accountant en is het onderdeel van de review van de 2de lijns actuariële functie.

Het modelrisico wordt beheerst doordat de met de modellen berekende voorzieningen intern worden gecontroleerd door het 1e lijns actuaariaat van DAS Rechtsbijstand. Daarnaast reviewt de 2de lijns actuariële functie de berekende voorziening, inclusief de gebruikte modellen hiervoor en worden eventuele bevindingen gecorrigeerd.

D.2.4 Verschillen technische voorzieningen jaarrekening en Solvency II-rapportage

In onderstaand overzicht worden de technische voorzieningen weergegeven:

31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Voorziening voor niet-verdiende premie	21,9	25,9	-4,0
Voorziening voor te betalen schade	118,7	156,2	-37,5
Best Estimate	140,6	182,1	-41,5
Risicomarge	16,1	-	16,1
Technische voorzieningen	156,7	182,1	-25,4

In dit overzicht worden de technische voorzieningen op basis van de Solvency II waardering vergeleken met de passiva op basis van de waardering in de jaarrekening 2018 van DAS Rechtsbijstand. De technische voorzieningen op basis van Solvency II zijn circa € 25 miljoen lager.

De verschillen tussen de technische voorzieningen uit de jaarrekening 2018 en de Solvency II-rapportage zijn onder meer:

- Het elimineren van prudentie in de vaststelling
- De toepassing van contractgrenzen
- Het toepassen van discontering
- De berekening van de risicomarge

D.3 Overige schulden

De overige schulden zijn als volgt opgebouwd:

31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Overige voorzieningen	4,6	1,3	3,3
Pensioenvoorziening	7,5	-	7,5
Latente belastingverplichtingen	7,7	3,1	4,6
Derivaten	0,1	-	0,1
Schulden uit verzekeringen	2,2	2,1	0,1
Overig	21,2	24,5	-3,3
Overige schulden	43,3	31,0	12,3

In bovenstaand overzicht worden de overige passiva op basis van de Solvency II waardering vergeleken met de overige passiva op basis van de waardering in de jaarrekening van DAS Rechtsbijstand. De overige passiva gewaardeerd op basis van Solvency II zijn meer dan € 12 miljoen hoger dan in de jaarrekening 2018. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de pensioenvoorziening en hogere latente belastingverplichtingen. De overige voorzieningen bestaan onder meer uit de jubileumvoorziening en een verschuiving van de post nog te betalen provisie uit de overige schulden.

Bij het berekenen van de jubileumvoorziening is rekening gehouden met toekomstige salarisstijgingen, vertrekkansen en sterftekansen op basis van de Prognosetafel AG2016 van het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG).

De schulden uit verzekeringen kennen dezelfde waardering als in de jaarrekening. Deze post bevat onder meer posten die samenhangen met het betalingsverkeer, zoals nog te betalen kosten en te verwerken ontvangsten.

De overige schulden worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

D.3.1 Pensioen

De pensioenvoorziening op basis van Solvency II waarderingsgrondslagen is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Toekomstige kosten en indexeringen. In de Solvency II-rapportage worden op basis van artikel 75 van de richtlijn 2009/138/EG alle verplichtingen uit het pensioencontract gewaardeerd. Dit betreft met name het opnieuw vormgeven van de toezegging met betrekking tot de voorwaardelijke indexatie van in het verleden opgebouwde pensioenaanspraken;
- Pensioenregeling directie is gewaardeerd op basis van IAS 19. Deze post wordt in de jaarrekening niet gewaardeerd.

In onderstaand overzicht worden de verschillen tussen de rapportage Solvency II en de jaarrekening 2018 weergegeven:

31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Toekomstige verwachte kosten en indexeringen	6,9	-	6,9
Pensioenregeling directie	0,6	-	0,6
Pensioenvoorziening	7,5	-	7,5

D.3.2 Belastinglatenties

Door de eerder genoemde verschillen in waardering tussen de Solvency II-rapportage en de jaarrekening 2018 van DAS Rechtsbijstand wijken ook de latente belastingverplichtingen af. Het verschil is € 5,5 miljoen en dit verschil wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Marktwaaarde waardering obligaties in Solvency II-rapportage € 0,6 miljoen
- Waardering technische voorzieningen op basis van beste schatting en risicomarge € 6,3 miljoen
- Waardering pensioenvoorziening op basis van economische waarde en deels IAS19 - € 1,6 miljoen
- Waardering immateriële vaste activa - € 0,1 miljoen

D.4 Alternatieve waarderingsmethoden

Er worden geen alternatieve methoden voor de waardering gebruikt.

D.5 Overige informatie

Er is geen andere belangrijke informatie met betrekking tot de waardering voor Solvency II doeleinden.

E Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Kapitaalmanagement

DAS Rechtsbijstand hanteert Solvency II als uitgangspunt voor het kapitaalbeleid. De kapitaalpositie van DAS dient zodanig te zijn dat op elk moment de belangen van de polishouders en andere stakeholders van DAS voldoende zijn geborgd. De doelstelling van het kapitaalbeleid is het stellen van kaders voor de kapitaalpositie van DAS en de bewaking ervan als basis voor een gezonde bedrijfsvoering waarbij continuïteit geborgd is.

Solvency II en daarmee samenhangende risico's zijn integraal onderdeel van de risicobeheersing. Op basis van het huidige kapitaalbeleid van DAS Holding en DAS Rechtsbijstand ligt de interne solvabiliteitsnorm binnen de bandbreedte van 140-160%. Het kapitaalmanagement van DAS Rechtsbijstand houdt onder meer rekening met de eisen die door Solvency II worden gesteld. Indien de solvabiliteit op enig moment onder de interne norm dreigt te komen worden maatregelen getroffen om de solvabiliteit te herstellen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteit en zijn in het kapitaalmanagementbeleid beschreven. In de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) wordt tenminste jaarlijks binnen het meerjarenplan de ontwikkeling van de interne normsolvabiliteit getoetst aan de hand van verschillende scenario's.

De solvabiliteitsratio bedraagt per 31 december 2018 150%.

E.1.2 Structuur, hoogte en kwaliteit van het eigen vermogen onder SII-grondslagen

In de onderstaande tabel wordt het eigen vermogen per 31 december 2018 weergegeven:

Eigen vermogen per 31 december 2018	Solvency II	Dutch GAAP	Vershil
Activa	348,5	347,0	1,5
Passiva	199,8	213,2	-13,4
Vershil activa minus passiva	148,7	133,8	14,9
Bankgarantie	-0,1	-	-0,1
Vorderingen op groepsmaatschappijen	-9,1	-	-9,1
Eigen vermogen	139,5	133,8	5,7

In het beleid van DAS Rechtsbijstand worden het toegezegde dividend, de rekening courant met groepsmaatschappijen en bankgaranties als niet beschikbaar voor Eigen vermogen aangemerkt. Op 31 december 2018 bedragen de rekening courant met groepsmaatschappijen € 9,1 miljoen en de bankgaranties € 0,1 miljoen. Door het totaal van deze posten (€ 9,2 miljoen) in mindering te brengen op het verschil activa minus passiva Solvency II-rapportage (€ 148,8 miljoen) komt de aanwezige solvabiliteit (*Own funds*) uit op € 139,5 miljoen.

Het eigen vermogen kan bestaan uit de volgende categorieën:

- Tier 1-kapitaal: gestort aandelenkapitaal, agioreserve en de reconciliatiereserve;
- Tier 2-kapitaal: aanvullend vermogen en basis tier 2-vermogen;
- Tier 3-kapitaal: latente belastingvorderingen.

Het eigen vermogen van DAS Rechtsbijstand bestaat geheel uit Tier1-kapitaal.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

Om het solvabiliteitskapitaalvereiste te berekenen maakt DAS Rechtsbijstand gebruik van het standaardmodel, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van vereenvoudigde berekeningen. Tevens wordt er geen gebruik gemaakt van 'undertaking specific parameters' (USP's). Het solvabiliteitskapitaalvereiste en het minimumkapitaalvereiste worden weergegeven in onderstaande tabel:

Solvabiliteitspositie Solvency II	31 Dec 2018	31 Dec 2017
Eigen vermogen (EV)	139,5	137,0
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	93,2	89,7
Minimumkapitaalvereiste (MCR)	29,8	30,1
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	150%	153%

Het definitieve bedrag van het vereiste kapitaal is nog onderworpen aan het oordeel van De Nederlandsche Bank. Onder Solvency II is het toegestaan om een verliescompensatievermogen uitgestelde belastingen (LACDT) mee te nemen in de berekening van de SCR. DAS Rechtsbijstand heeft de LACDT beperkt tot de passieve latente belasting in de marktwaardebalans.

De berekening van de Minimumkapitaalvereiste (MCR: 'Minimum Capital Requirement') is gebaseerd op de geboekte premie.

E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste

DAS Rechtsbijstand maakt voor de berekening van haar solvabiliteitskapitaalvereiste geen gebruik van de ondermodule aandelenrisico. Dit betekent dat de aandelen niet worden aangehouden ter dekking van de technische voorzieningen.

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

DAS Rechtsbijstand maakt geen gebruik van een intern model, maar van de standaardformule.

E.5 Niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste en niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste

DAS Rechtsbijstand is gedurende 2018 niet onder het gestelde solvabiliteitskapitaalvereiste en het minimumkapitaalvereiste gekomen.

E.6 Overige informatie

Er is geen andere belangrijke informatie met betrekking tot kapitaalbeheer.

Colofon

Uitgave

DAS Holding N.V.
De Entree 222, 1101 EE Amsterdam
Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam

communicatie@das.nl
www.dasholding.nl

Bijlage 1

Bijlage 1: Quantitative Reporting Templates die onderdeel uitmaken van het Solvency and Financial Condition Report.

Deze bijlage bevat bepaalde Quantitative Reporting Templates ('QRTs') van DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V. die zijn gerapporteerd aan De Nederlandsche Bank en die moeten worden opgenomen in deze rapportage. De titel en omschrijving in het overzicht hieronder zijn in het Engels opgenomen

Referentie	Titel	Omschrijving
S.02.01.01.01	Balance sheet	Balance sheet information using Solvency II valuation methodology.
S.05.01.01.01	Premiums, claims and expenses by line of business	Information on premiums, claims and expenses using the valuation and recognition principles used in NN Group's Consolidated annual report.
S.17.01.01.01	Non-Life Technical Provisions	Information on Non-life and Health similar to Non-life technical provisions by line of business.
S.19.01.01.21	Non-Life insurance claims	Information on Non-life Gross Claims paid and Best Estimate provision.
S.23.01.01.01	Own funds	Information on own funds, including basic own funds.
S.25.01.01.01	Solvency Capital Requirement	Information on the Solvency Capital Requirement calculated using the standard formula and a partial internal model.
S.28.01.01.01	Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity	Information on the Minimal Capital Requirement calculation.

Alle getallen in deze bijlage betreffen Euro's * € 1.000.

S.02.01.01 - Balance sheet

		Solvency II value C0010	Statutory accounts value C0020
Assets			
Goodwill	R0010		
Deferred acquisition costs	R0020		
Intangible assets	R0030		492,7
Deferred tax assets	R0040		
Pension benefit surplus	R0050		
Property, plant & equipment held for own use	R0060	6.488,7	6.488,7
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	279.513,4	275.173,9
Property (other than for own use)	R0080		
Holdings in related undertakings, including participations	R0090		
Equities	R0100		
Equities - listed	R0110		
Equities - unlisted	R0120		
Bonds	R0130	159.470,6	155.204,9
Government Bonds	R0140	114.104,4	110.562,9
Corporate Bonds	R0150	45.366,3	44.642,0
Structured notes	R0160		
Collateralised securities	R0170		
Collective Investments Undertakings	R0180	119.866,3	119.866,3
Derivatives	R0190	176,5	102,6
Deposits other than cash equivalents	R0200		
Other investments	R0210		
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220		
Loans and mortgages	R0230		
Loans on policies	R0240		
Loans and mortgages to individuals	R0250		
Other loans and mortgages	R0260		
Reinsurance recoverables from:	R0270		
Non-life and health similar to non-life	R0280		
Non-life excluding health	R0290		
Health similar to non-life	R0300		
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310		
Health similar to life	R0320		
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330		
Life index-linked and unit-linked	R0340		
Deposits to cedants	R0350		
Insurance and intermediaries receivables	R0360	28.800,1	28.800,1
Reinsurance receivables	R0370		
Receivables (trade, not insurance)	R0380	17.360,3	20.645,0
Own shares (held directly)	R0390		
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400		
Cash and cash equivalents	R0410	14.544,0	14.544,0
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	1.872,5	
Total assets	R0500	348.579,1	346.144,4

		Solvency II value C0010	Statutory accounts value C0020
Liabilities			
Technical provisions – non-life	R0510	156.639,0	182.106,7
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	156.639,0	182.106,7
Technical provisions calculated as a whole	R0530		
Best Estimate	R0540	140.566,3	
Risk margin	R0550	16.072,7	
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560		
Technical provisions calculated as a whole	R0570		
Best Estimate	R0580		
Risk margin	R0590		
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600		
Technical provisions - health (similar to life)	R0610		
Technical provisions calculated as a whole	R0620		
Best Estimate	R0630		
Risk margin	R0640		
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650		
Technical provisions calculated as a whole	R0660		
Best Estimate	R0670		
Risk margin	R0680		
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690		
Technical provisions calculated as a whole	R0700		
Best Estimate	R0710		
Risk margin	R0720		
Other technical provisions	R0730		
Contingent liabilities	R0740		
Provisions other than technical provisions	R0750	4.560,5	1.347,6
Pension benefit obligations	R0760	7.462,7	
Deposits from reinsurers	R0770		
Deferred tax liabilities	R0780	7.663,9	2.236,6
Derivatives	R0790	73,8	
Debts owed to credit institutions	R0800		
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810		
Insurance & intermediaries payables	R0820	2.227,6	2.227,6
Reinsurance payables	R0830		
Payables (trade, not insurance)	R0840	21.177,7	24.390,6
Subordinated liabilities	R0850		
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860		
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870		
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880		
Total liabilities	R0900	199.805,2	212.309,0
Excess of assets over liabilities	R1000	148.774,0	133.835,4

S.05.01.01 - Premiums, claims and expenses by line of business

		Legal expenses insurance C0100	Total C0200
Premiums written			
Gross - Direct Business	R0110	210.432,5	210.432,5
Net	R0200	210.432,5	210.432,5
Premiums earned			
Gross - Direct Business	R0210	211.282,8	211.282,8
Net	R0300	211.282,8	211.282,8
Claims incurred			
Gross - Direct Business	R0310	46.500,6	46.500,6
Net	R0400	46.500,6	46.500,6
Changes in other technical provisions			
Net	R0500		
Expenses incurred	R0550	156.648,0	156.648,0
Administrative expenses			
Gross - Direct Business	R0610	997,9	997,9
Net	R0700	997,9	997,9
Investment management expenses			
Gross - Direct Business	R0710	-23,2	-23,2
Net	R0800	-23,2	-23,2
Claims management expenses			
Gross - Direct Business	R0810	65.916,9	65.916,9
Net	R0900	65.916,9	65.916,9
Acquisition expenses			
Gross - Direct Business	R0910	64.413,8	64.413,8
Net	R1000	64.413,8	64.413,8
Overhead expenses			
Gross - Direct Business	R1010	25.342,6	25.342,6
Net	R1100	25.342,6	25.342,6
Other expenses	R1200		
Total expenses	R1300		156.648,0

S.17.01.01 - Non-Life Technical Provisions

		Legal expenses insurance C0110	Total Non- Life obligation C0180
Technical provisions calculated as a whole	R0010	-	-
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM			
Best estimate			
Premium provisions			
Gross - Total	R0060	21.875,9	21.875,9
Gross - direct business	R0070	21.875,9	21.875,9
Net Best Estimate of Premium Provisions	R0150	21.875,9	21.875,9
Claims provisions			
Gross - Total	R0160	118.690,4	118.690,4
Gross - direct business	R0170	118.690,4	118.690,4
Net Best Estimate of Claims Provisions	R0250	118.690,4	118.690,4
Total Best estimate - gross	R0260	140.566,3	140.566,3
Total Best estimate - net	R0270	140.566,3	140.566,3
Risk margin	R0280	16.072,7	16.072,7
Technical provisions - total			
Technical provisions - total	R0320	156.639,0	156.639,0
Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total	R0330	-	-
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re- total	R0340	156.639,0	156.639,0
Line of Business: further segmentation (Homogeneous Risk Groups)			
Premium provisions - Total number of homogeneous risk groups	R0350	3	
Claims provisions - Total number of homogeneous risk groups	R0360	9	
Cash-flows of the Best estimate of Premium Provisions (Gross)			
Cash out-flows			
Future benefits and claims	R0370	56.261,3	56.261,3
Future expenses and other cash-out flows	R0380	102.480,7	102.480,7
Cash in-flows			
Future premiums	R0390	-136.866,2	-136.866,2
Cash-flows of the Best estimate of Claims Provisions (Gross)			
Cash out-flows			
Future benefits and claims	R0410	100.355,5	100.355,5
Future expenses and other cash-out flows	R0420	41.275,7	41.275,7
Cash in-flows			
Future premiums	R0430	-22.940,7	-22.940,7
Technical provisions without transitional on interest rate	R0470	156.639,0	156.639,0
Technical provisions without volatility adjustment and without others transitional measures	R0490	156.639,0	156.639,0

S.19.01.01 - Non-Life insurance claims

		7							
		C0010	1 C0020	2 C0030	3 C0040	4 C0050	5 C0060	6 C0070	C0080
Prior	R0100								
N-14	R0110	3.206,4	5.834,9	3.548,1	2.188,5	1.663,2	934,8	569,9	488,0
N-13	R0120	3.978,2	5.975,3	3.536,9	2.339,7	1.267,5	756,5	496,0	332,0
N-12	R0130	4.408,6	7.386,4	4.445,0	2.238,6	1.523,1	1.165,0	762,0	497,4
N-11	R0140	6.665,9	8.923,9	4.110,3	2.266,0	1.718,0	1.077,0	621,8	404,3
N-10	R0150	7.284,1	9.383,2	4.560,0	3.358,0	2.261,0	1.299,4	743,2	621,6
N-9	R0160	8.243,7	10.119,0	6.097,0	3.865,0	2.318,9	1.242,8	997,5	812,0
N-8	R0170	7.115,0	10.275,0	6.316,0	3.386,3	2.144,2	1.560,3	1.050,3	577,4
N-7	R0180	6.904,0	10.818,0	5.883,3	3.839,8	2.574,8	1.635,4	832,2	719,5
N-6	R0190	5.922,0	10.419,8	6.225,8	3.950,8	2.281,2	1.256,2	941,1	
N-5	R0200	7.312,5	12.100,9	7.672,3	4.784,4	2.965,2	1.984,9		
N-4	R0210	8.152,9	15.137,9	8.122,1	5.060,9	2.858,3			
N-3	R0220	9.633,6	15.754,0	8.856,1	4.974,0				
N-2	R0230	9.634,9	16.414,0	7.731,4					
N-1	R0240	9.944,0	17.240,8						
N	R0250	9.607,3							

		7							
		8 C0090	9 C0100	10 C0110	11 C0120	12 C0130	13 C0140	14 C0150	15 & + C0160
Prior	R0100								-80,5
N-14	R0110	276,0	148,4	90,2	132,0	50,3	51,5	31,7	
N-13	R0120	188,2	171,0	151,1	83,7	30,9	36,5		
N-12	R0130	372,1	176,4	92,8	74,6	108,7			
N-11	R0140	239,6	154,2	226,9	111,6				
N-10	R0150	301,1	213,6	93,2					
N-9	R0160	435,4	212,6						
N-8	R0170	368,4							
N-7	R0180								
N-6	R0190								
N-5	R0200								
N-4	R0210								
N-3	R0220								
N-2	R0230								
N-1	R0240								
N	R0250								

		In Current year	Sum of years
		C0170	(cumulative)
		C0170	C0180
Prior	R0100	-80,5	-80,5
N-14	R0110	31,7	19.213,8
N-13	R0120	36,5	19.343,7
N-12	R0130	108,7	23.250,7
N-11	R0140	111,6	26.519,4
N-10	R0150	93,2	30.118,5
N-9	R0160	212,6	34.343,9
N-8	R0170	368,4	32.793,0
N-7	R0180	719,5	33.207,0
N-6	R0190	941,1	30.997,1
N-5	R0200	1.984,9	36.820,2
N-4	R0210	2.858,3	39.332,2
N-3	R0220	4.974,0	39.217,7
N-2	R0230	7.731,4	33.780,4
N-1	R0240	17.240,8	27.184,8
N	R0250	9.607,3	9.607,3
Total	R0260	46.939,5	435.649,0

S 23.01.01 - Own funds

		Total C0010	Tier 1 - unrestrict ed C0020	Tier 1 - restricted C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	5.060,0	5.060,0			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	169,0	169,0			
Reconciliation reserve	R0130	143.545,0	143.545,0			
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220	9.284,4				
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230					
Total basic own funds after deductions	R0290	139.489,6	139.489,6			
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	139.489,6	139.489,6			
Total available own funds to meet the MCR	R0510	139.489,6	139.489,6			
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	139.489,6	139.489,6			
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	139.489,6	139.489,6			
SCR	R0580	93.205,3				
MCR	R0600	29.772,5				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	150 %				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	469 %				

S 25.01.01 - Solvency Capital Requirement

		Net solvency capital requirement C0030	Gross solvency capital requirement C0040
Market risk	R0010	24.761,2	24.761,2
Counterparty default risk	R0020	5.768,9	5.768,9
Life underwriting risk	R0030	-	-
Health underwriting risk	R0040	-	-
Non-life underwriting risk	R0050	82.016,6	82.016,6
Diversification	R0060	-18.031,6	-18.031,6
Intangible asset risk	R0070	-	-
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	94.515,1	94.515,1

S 28.01.01 - Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

		MCR components C0010
MCRNL Result	R0010	29.772,5